

Sanan selitystä

Tässä valaistaan lyhyesti kirkkovuoden kunkin pyhäpäivän yhtä raamatuntekstiä.

Johannes Kastaja - uskon mies

Matt. 11: 11-19

3. adventtisunnuntai 16.12.

Kaikki evankeliumit viittaavat samaan profeetta Jesajan sanaan (40:3) kuvatessaan Johannes Kastajaa ääneksi, joka kävi Jeesuksen edellä huutaen: ”Raivatkaa Herralle tie!” Markus ja Jeesus itse (Matt. 11:10) viittasivat lisäksi profeetta Malakiaan (3:1) todeten, että Johannes oli Herran lupaama sanansaattaja, niin kuin oli enustettu.

Ratkaisevaa tietysti on, että Herra itse tuli. Johanneksen merkitys ei ole siinä, mitä hän itse oli, vaan siinä, mitä – tai kuka – hänen jälkeensä tuli. Ilman Jeesusta emme tietäisi mitään Johanneksesta.

Johanneksella on tärkeä paikka Jumalan suunnitelmissa. Älkäämme tässä yhteydessä unohtako, että Raamattu sanoo kaikkien ihmisten elämän saavan syvimmän tarkoituksensa Jeesuksesta Kristuksesta. ”Mikään, mikä on syntynyt, ei ole syntynyt ilman häntä” (Joh. 1:3). Kumpi monet sen oivaltaisivat ja rakentaisivat elämänsä Kristuksen varaan! Leimaa antavaa nykyaikana on, että elämän mielekkyyttä etsitään asioista ja arvoista, joihin petytään ja jotka ovat kuin päiväperhosia.

Jeesuksessa meille tarjotaan lujaa ja pysyvää elämän perustaa. Hänessä Jumala on tullut meille näkyväksi. Kirkkauden Herra (Joh. 1:14) tosin salasi kirkkautensa. Hän oli ihmisenä kuin kuka tahansa meistä, joita synti rasittaa. Meidän auttamme Jeesus oli kipujen mies ja sairauden tuttava, josta kaikki käänivät katseensa pois (Jes.

53:3). Usko näkee hänessä kuitenkin Jumalan syntisten auttajana.

Olennaista Johannes Kastajassa olikin usko. Hän uskoi Jumalan lupauksen toteutuvan Jeesuksessa, vaikka tämän ulkoinen olemus ei heijastanut sitä, mitä oli totuttu näkemään maallisissa kuninkaissa ja herroissa. Johanneksen omakaan elämä ei ollut ulkonaisesti yllleistä. Maallisten hallitsijoiden palveluksessa olevilla sanansaattajilla oli usein toisin.

Johannes Kastajassa oli jotakin arvoituksellista. Hänen vanhempansa olivat iäkkäitä pojan syntyessä. Lapsi olikin omalla tavallaan Jumalan ihme. Esittäessään Johanneksen ja Jeesuksen syntymän rinnakkain Luukas viittaa siihen, että Johannes jo lapsena oli Jeesuksen profeetallinen edelläkävijä. Luukas päättää kertomuksensa Johanneksen syntymästä arvoituksellisesti (1:80). Vartuttuaan aikuiseksi hän oli autiomaassa siihen asti, kunnes hän astui ihmisten eteen johdatukseen monet Jumalan puoleen (Luuk. 1:17).

Johannes oli tärkeä Jeesuksen toiminnalle. Hän täytti tehtävänsä kuitenkin niin, että Jeesus oli vain harvoin hänen lähellään. Arvoituksellista on, että Johannes jatkoi opetuslastensa kanssa toimintaansa vielä sittenkin, kun Jeesus oli jo aloittanut oman toimintansa. Heitä verrattiinkin toisiinsa (Luuk. 7:33–35).

Johanneksen usko oli kuitenkin koetuksella, niin kuin uskoa aina koetellaan. Epäilyksen hetket eivät sivuuttaneet häntä (Luuk. 7:20). Olennaista kuitenkin oli, ettei epäusko saanut häntä valtaansa, vaan hän uskoi Jeesukseen epävarmuuden tunteesta huolimatta. Samoin hän jättäytyi Jumalan käsiin, vaikka hänen maallinen elämänsä kävi entistä mustemmaksi. Uskon

silmin hän katsoi kuitenkin tulevaan kirkkauteen. ”Valoa jos en näekään, sen tiedän loistavan. Vaan vaikken vielä nähnytkään, saan kerran nähdä sen.” (Virsi 361.)

Jeesus puhui Johanneksesta ylistävästi. Hän sanoi Johanneksen olleen kaikkein suurin niiden joukossa, jotka Jumalan antamaa tehtävää toteuttaen olivat siihen asti maan päällä olleet. Johannes edusti sitä aikakautta, jolloin vasta odotettiin Herran kärsivän palvelijan tulemistä.

Jeesuksen myötä alkoi uusi aika. Täysin uutta oli, että hänessä täyttyi annettu lupaus. Jeesuksen merkitys koko ihmiskunnalle on ratkaisevan suuri. Hän toi meille syntien anteeksiannon. Jokainen häneen uskova pelastuu riippumatta siitä, milloin ja missä hän on elänyt. Jeesuksen kautta avautuu elämän syvin merkitys kaikkien aikakausien ihmisille. Se, joka maallisessa elämässä saa arvolauseekseen ”pieni”, saa kuitenkin Jeesukseen uskoonsaan nousta kirkkauteen, taivasten valtakuntaan. Silloin suurinta on, että saa olla mukana siellä. Profeetoista suurin sai suuren tehtävän täällä.

Johanneksenkaan suuruus taivasten valtakunnassa ei perustu hänen maalliseen asemaansa. Tunnetuinkaan evankelista, sananjulistaja, sielunhoitaja tai teologi ei ilman uskoa Jeesukseen saavuta sitä suuruutta, josta päivän evankeliumi puhuu. Jeesuksen opetuslapsetkin väittelivät siitä, kuka heistä oli suurin (Mark. 9:34). Suurinta on tulla pieneksi, Jumalan apua tarvitseväksi. Jokainen, joka ei ankkuroi pelastustaan omaan varaan sa vaan usko Jumalan pelastavaan tekoon Kristuksessa, saa ikuisen elämän.

Päivän evankeliumissa on ajankohtaisuutta. Johannes Kastaja torjuttiin omana aikanaan, vaikka hän toi sanoman, jota oli kauan odotettu. Jeesukselle tehtiin samoin. Jumalan valtakuntaa vastaan hyökättiin. Se tahdottiin ryöstää ihmisten ulottuvilta pois, jotta he eivät uskoisi eivätkä kääntyisi kohti uutta ja parempaa. Katumattomilla on aina verukkeita olla kääntymättä. Koskaan ei toimita heidän mielestään sopivasti: syy ei ole heissä vaan taitamattomissa sanasaattajissa.

Adventin aikana meitä muistutetaan Jeesuksen toisesta tulemisesta aikojen lopulla. Hän itse kuvaa sen sukupolven elämää, jonka aikana hänen tulemuksensa tapahtuu. Meille se on salaisuus, mutta kun joutuu huomaamaan, miten nyt Jumalan valtakuntaa vastaan hyökätään ja

se yritetään temmata ihmisten ulottuvilta pois, ei voi olla kysymättä: Mikä hetki nyt on? Jeesus itse kysyy, mahtaneeko hän löytää uskoa tullessaan.

Antti Herkkola

Kalvolan seurakunnan kirkkoherra

Immanuel

Matt. 1:18-24

4. adventtisunnuntai 23.12.

Jeesuksen kasvatusisänä Joosef sai Jumalalta monessa suhteessa poikkeuksellisen tehtävän. Vain hänelle suotiin kunnia olla Jumalan Pojan maallinen isä. Poikkeuksellisen teki Joosefin asemasta erityisesti se, mitä hänen kihlatulleen Marialle tapahtui. Hän tuli Jeesuksen äidiksi ilman yhteyttä miehen kanssa. Kukaan muu äiti ei tule koskaan kokemaan samaa. Muuten kaikkien isien ja äitien osa on samalla tavalla suuriarvoisen ja ainutlaatuisen kuin Jeesuksen vanhemmilla. Psalmi 139 sanoo ihmisen elämän olevan kokonaisuudessaan Jumalan tiedossa jo ennen tämän syntymää. Vanhempien asemaa lapsen elämässä on vaikea irrottaa Jumalan suunnitelmista.

Jumala valitsi Joosefin isän osaan kysymättä häneltä suostumusta. Maallisen järjestyksen mukaan hän olisi voinut kieltäytyä jatkamasta yhteiselämää Marian kanssa. Kukaan ei olisi voinut syyttää häntä väärin tekemisestä, jos hän olisi tehnyt niin. Jumalan edessä oli toisin. Joosef oli hurskas mies, Jumalaan luottava, niin kuin evankelista toteaa. Silti kohtaamme hänessä sen asenteen, joka on aina leimannut ihmiskuntaa. On vaikea ottaa vastaan, mitä Jumala tahtoo antaa. On vaikea uskoa: ”Sikisi Pyhästä Hengestä, syntyi neitsyt Mariasta.”

Joosef luopui oikeistaan jättää Maria. Hän tyytyi Jumalan tiehen. Jumala teki hänelle selväksi unessa, että se, mikä tapahtuu Marialle, on hänen ratkaisunsa ihmiskunnan syntien soveltamiseksi. Joosef joutui ratkaisemaan suhteensa Jumalan tahtoon. ”Näin Jumala asiansa toteuttaa.” Joosef oli kasvotusten myös oman asiansa kanssa: Tarvitseeko itse Vapahtajaa, jonka Jumala on päättänyt antaa? Joosef uskoi. Se merkitsi hänelle perintöosaa iankaik-

kisesta elämästä. Hänen uskonsa ei jäänyt heidelmättömäksi myöskään tässä elämässä. Sillä, jonka sydämessä on Jumalan Henki, on taivaallisen Isän mielenlaatu. Jumala tekee vain hyvää. Joosefkin pyrki menettelemään kaikessa hyvin. Siitä päätellen, miten Raamattu, vaikkakin vähäisesti, kuvaa Joosefia, hän oli hyvä puoliso ja isä.

Olenaisinta päivän evankeliumissa on kuitenkin lapsi, joka syntyi. Hänellä oli tehtävä ja nimi, joka kertoo tuosta tehtävästä. Nimi *Jee-sus* tarkoittaa 'Herra vapahtaa'. Se on Jumalan julistus ja lupaus. Jo kauan ennen Jeesuksen syntymää profeetat tiesivät kertoa Immanuelista, joka syntyessään toteuttaa sen, mitä *Immanuel* merkitsee: 'Jumala meidän kanssamme'. Oikeudenmukaisesti ajatellen Jumalan pitäisi olla meitä vastaan. Onhan synti koko ihmiskunnan, kaikkien ihmisten sydänten kääntymistä pois Jumalasta, kapinaa häntä vastaan. Hän olisi voinut jättää meidät olemaan ikuisesti erossa itsestään, mutta hän toimi toisin. Hän otti osaa meidän onnettomuuteemme ja ryhtyi avuttoman auttajaksi. Siksi hän tuli ihmiseksi. Tapahtui se, mikä oli kääntänyt Joosefinkin ajatukset. Jeesus vapautti kaikki ihmiset heidän synneistään.

Jeesuksen omassa elämässä keskeistä oli ajatus: "Isä on minun kanssani." Ihmiset, jotka kuulivat Jeesuksen puhuvan ja näkivät hänen toimintansa, ihmettelivät ja antoivat todistuksen. Hän opetti niin kuin se, jolle on annettu valta (Matt. 7:29). Monet uskoivat häneen, vaikkei hän kaikessa vastannut odotuksia, jotka kohdistettiin Jumalan lupaamaan auttajaan. He tyytyivät Jumalan ratkaisuun.

Samoin on tänään. Monen on vaikea ottaa vastaan sitä, mitä Jumala antaa. Moni vaatii selityksiä ja perusteluja voidakseen ottaa vakavasti Jumalan puheen. Joosef ei jäänyt vaikeilta tunteitten kysymysten valtaan. Hän sai selvyuden uskomalla: "Näin on Jumala säättänyt." Miksi me emme tekisi samoin? Silloin meidänkin kohdallamme toteutuvat Jeesuksen sanat: "Katso, minä olen teidän kanssanne kaikki päivät maailman loppuun saakka." Hänellä oli omakohmainen kokemus Isän läsnäolosta elämässään. Ylösousemuksen aamuna se puhkesi täyteen loistoonsa.

Antti Herkkola

Lupaukset täyttyvät

Luuk.2:1-14
Jouluaatto 24.12.

Maria oli palannut kotiinsa Galileaan Johannekseen syntymän aikoihin. Kohta raskaus alkoi hänessä näkyä, ja Nasaretin kylässä pyörähti juurumylly käyntiin. Tuohon aikaan kuten nykyäänkin oli jokaisen tytön kunnia-asia mennä naimisiin neitseenä. Myös Mooseksen laki vaati sitä ankaran rangaistuksen uhalla. Marian vanhemmat ja muut nasaretilaiset pitivät tietysti raskautta Joosefin synnä. He olivat kaikesta päätellen niin vihoissaan nuorelle kihlaparille, että jättivät häiden järjestelyinkin sikseen, vaikka tytär oli yhdeksänellä kuukaudella raskaana. Maria ja Joosephan olivat vasta kihloissa, kun Jeesus syntyi.

Outoa on sekin, että Marian äiti päästi tyttärensä pitkälle ja vaivalloiselle matkalle Joosefin mukaan tuossa tilassa. Eikö äiti suuttumukseltaan tahtonut pitää lapsestaan huolta? Joosef olisi aivan hyvin voinut ilmoittaa kihlattunsa veroluetteloon ilman tämän läsnäoloakin, mutta näyttää siltä, kuin Maria ei olisi uskaltanut jäädä kotiin. Entä jos hän pelkäsi, ettei kukaan auttaisi häntä synnytyksessä? Näin vaikeaksi voi Jumalan antaman tehtävän suorittaminen ihmiselle käydä.

Niin joutui taivaan ja maan Luoja syntymään tähän maailmaan surkeissa olosuhteissa. Ihmisten asunnoissa ei tälle vauvalle ollut tilaa. Navetan puolella hän näki päivänvalon tai pikemminkin kynttilän valon, jos sitäkään. Kuitenkaan Jeesus ei syntynyt väärässä paikassa vaan oikeassa. Kukaan ei voisi tästä Vapahtajasta sanoa, ettei hän ymmärrä ihmisen kärsimystä, koska on päässyt liian helpolla elämässään, et sinäkään.

Paimenet olivat juutalaisessa yhteiskunnassa halveksittu kansanosia – eiväthän he voineet edes pitää sapattia. Tämän ammatin edustajat eivät niin sanotusti nauttineet kansalaisluottamusta; heitä ei esimerkiksi päästetty todistajiksi oikeuteen, puhumattakaan, että heitä olisi pidetty "oikeina uskovaisina". Eivät he varmaan itsekään pitäneet itseään sellaisina.

Nyt enkeli kuitenkin ilmestyi juuri paimenten eteen eikä kahdentoista kilometrin päähän Jerusalemiin, jossa asui tuohon aikaan paljon "oikeita uskovaisia". "Älkää pelätkö!" rauhoitteli enkeli ensi sanoikseen kovasti säikähtäneitä miehiä. Mitä sinä pelkää tänä jouluna? Ehkä pelkää suruja,

joita sinun on kannettava, oli juhla tai arki. Enkeli sanoo sinulle samoin kuin paimenille: ”Älä pelkää! Sinun ei tarvitse pelätä enää mitään, ei omas- ta puolestasi eikä rakkaittesi puolesta, sillä sinulle on syntynyt Vapahtaja.

Paimenet saivat kuulla, että Vapahtajan synty- mä koski jokaista ihmistä maan päällä – kaikkea kansaa. Hän ei ollut tullut tähän maailmaan vain niitä varten, jotka pystyvät elämään oikein, tai niitä varten, joilla ei ole menneisyydessään mitään katumista. Tämä oli se suuri ilo, jonka enkeli pai- menille ilmoitti. Maailmassa on paljon sellaista ilottelua, joka tuntuu hetken hauskalta, mutta jät- tää jälkeensä ilkeän olon. Evankeliumin ilo ei kos- kaan katoa. Sitä ei mikään eikä kukaan voi sinulta viedä. Se kestää minkä onnettomuuden tahansa, jopa kuoleman.

Ongelma on vain se, että me emme läheskään aina tunne sydämessämme tuota iloa. Se hukkuu usein arkipäivän murheisiin. Ehkä sinäkään et osaa iloita, vaikka joulou on tulossa. Itse asiassa jouluiho onkin oikeastaan jotain aivan muuta kuin tunnetta. Suuri ilo tuli tähän maailmaan jo silloin, kun kukaan muu ei vielä osannut siitä riemuita kuin Jumalan enkelit. Sinäkin saat uskoa joului- loon, vaikket sitä tänä päivänä voisikaan kokea. Tulee vielä päivä, jolloin saat myös tuntea sydä- messäsi suuren ilon. Täällä maan päällä se koe- taan vilahduksina, mutta kerran uudessa luoma- kunnassa täydellisenä ja loppumattomana.

Ehkä paimenet olivat joskus rukoilleet Juma- lalta merkkiä: ”Näytä meille, että olet olemassa! Anna meille merkki, josta näemme sinun välittä- vän meistäkin!” Nyt he saivat aivan uskomatto- man merkin. Enkeli ilmoitti sen, mistä he tunnis- taisivat Herran Kristuksen. Millainen pitäisi taval- lisen maalaisjärjen mukaan olla sen merkin, josta vastasyntynyt Vapahtaja voitaisiin tunnistaa? Oli- siko se sädekehä pään päällä tai kruunu päässä ja valtikka kädessä?

Paimenille ei paljastettu osoitetta, ei vanhem- pien nimeä, eipä edes vauvan nimeä. Merkinä oli pelkästään se, että Vapahtaja, Kristus, Herra, ma- kaisi – toisin kuin kaikki muut Betlehemin vau- vat – seimessä, eläinten syöttökaukalossa. Synti- seksi ja arvottomaksi itsensä tunteville paimenille kelpasi nimenomaan tällainen halpa merkki. Sei- messä makaavaa Vapahtajaa he uskalsivat mennä katsomaan; kuninkaan linnan ovea he eivät ikinä olisi rohjenneet mennä koputtamaan.

Nyt ymmärrämme senkin, miksei Jumala lä-

hettänyt enkeliä ilmoittamaan Jeesuksen synty- mää Jerusalemin ”oikeille uskovaisille”. Jumala näet tiesi, etteivät he olisi ikimaailmassa hyväksy- neet sitä halpaa merkkiä, mistä Vapahtaja piti tun- nistaa. ”Oikeat uskovaiset” eivät näet useinkaan tahdo uskoa heikkoon Jumalaan, vaan vahvaan.

Sinäkin olet varmaan pyytänyt joskus Jumalal- ta merkkiä. Se tapahtui ehkä silloin, kun tarvitsit ihan erityisellä tavalla Jumalan apua tai et tien- nyt, mitä tietä sinun olisi kuljettava. Tässä sinulla on edessäsi rakkauden merkki: seimi. Se osoittaa, miten paljosta Jeesus oli valmis luopumaan voi- dakseen tulla sinun Vapahtajaksesi.

Mailis Janatuinen

Lehtori, FM, Lähetysyhdistys
Kylväjän työntekijä

Herramme armorikas syntymäjuhla

Jouluyö 24.12.

Turun tuomiokirkon kellojen lyötyä tänään jou- luaattona kaksitoista on Suomen Turku julistanut joulurauhan. On meidän Herramme ja Vapahta- jamme armorikas syntymäjuhla.

Joulu on syntisten juhla. Maailmaan on tul- lut Vapahtaja, joka on sovittanut syntimme. Ar- mon saa se, joka armoa tarvitsee, ei jatkaakseen entisessä syntimenossa, vaan alkaakseen uuden elämän.

Kesäkuun 19. päivänä 1944 Turun tuomio- kirkon aikakellojen kahdentoista lyönnit kuul- tiin ensi kerran Suomen Yleisradion välittämänä Hangosta Petsamoon. Kannas oli tuolloin mur- tunut, vihollinen oli Viipurin porteilla. Heinä- kuun 16. päivänä presidentinrouva **Gerda Ryti** puhui radiossa kello 12:n lyöntien jälkeen Suo- men kansalle. Dramaattisessa rukousvetoomuk- sessaan hän liitti nuo lyönnit ja maan kohtalon toisiinsa. Vetoomus ja rukoukset kuultiin.

Nyt itsenäinen Suomi on 90-vuotias. Yli 350 vuotta maata on rakennettu sille arvopohjalle, joka kansalle on välittynyt Raamatusta, katekis- muksesta ja virsikirjasta. Raamatusta tutuin koh- ta lienee jouluevankeliumi Luukkaan mukaan, katekismuksesta kymmenen käskyä ja virsikir- jasta *Enkeli taivaan*. Tasa-arvo, demokratia ja ihmisoikeudet ovat kristinuskon myöhäsyntyistä

hedelmää, herkästi haavoittuvaa. Kuinka käynee Suomen nykyisessä arvomurroksessa? Saavatko kirkkojen kellot soida? Vieläkö jouluevanke- luumi luetaan ja kädet ristitään rukoukseen?

Joulurauhan lienee Turku julistanut kaupun- gin perustamisajoista alkaen ja Prinkkalan talon parvekkeeltakin yli sata vuotta. Neljästi sen tie- detään jääneen julistamatta: isonvihan ja Suo- men sodan aikaan 1721 ja 1809, vuonna 1917 ja talvisotavuonna 1939. Turku jatkakoon!

Tuntuu kuin jouluna Suomen kansa olisi lä- hempänä Jumalaa kuin muulloin. Jeesus käy mielessä ainakin hetkellisesti. Jo hipaisulla on ihmeelliset vaikutukset – mitä olisikaan koko- syyliotteella!

Ensimmäisen joulun suuri asia tarvitsi huo- lllisen valmistelun. On selittämätön ihme, et- tä Lähi-idän suurten, monijumalaisten kulttuu- rikansojen keskelle ilmestyy paimentolaiskansa, joka alkaa palvella yhtä Jumalaa. On vain yksi selitys: Jumala valitsee kansan ja ilmoittaa sil- le itsensä. Profeettojen ennustukset Pelastajas- ta syntymisen tapaa ja paikkaa myöten toteutu- vat. Vanhaa testamenttia eivät kristityt päässeet muokkaamaan. Matteukselle he olisivat varmaan ehdottaneet alkulauseksi: ”Tämä kirja muuttaa elämäsi” sen sijaan, että Matteus alkaa pitkillä sukuluettelolla kolme kertaa 14 sukupolvea Ab- rahamin kutsumisesta Joosefiin.

Zippori pääsi maailman otsikoihin joitakin vuosia sitten, kun sen kaivauksista tuli päivän- valoon kauniin nuoren naisen loisteliias mosaiik- kimuotokuva, Galilean Mona Lisaksi kutsuttu. Nyt esiin on kaivettu myös 5000 hengen teatteri. Se oli suuri 25000 asukkaan kaupungille mut- ta tarkoitettu myös Galilean ympäristöseutujen kulttuurinälkään.

Jeesuksen syntymän aikoihin kaupunkia ra- kennettiin. Se tarjosi työtä vuosikausiksi kuuden kilometrin päässä Nasaretissa asuvalle Joosefil- lekin, joka oli siirtotyöläinen ja rakentaja am- matiltaan.

Jeesuksen aikana teatteri oli suosituin viihteen muoto ja näytelmät yleensä kreikankielisiä. Ara- mean ja heprean lisäksi Jeesus puhui myös kreik- kaa, ajan ja alueen kulttuurikieltä. Ihmiset ym- märsivät, kun Jeesus käytti esimerkiksi kreikan sanaa, joka tarkoittaa ’tekopyhää’, oikeastaan ’näyttelijää’. Nykyisen mielikuvamarkkinoinnin aikana on muistettava: Se, miltä asiat näyttävät, on eri asia kuin se, kuinka ne oikeasti ovat.

Joosef on jouluevankeiumissa laidalla. Jos moititaan suomalaista miestä puhumisen niuk- kuudesta, ei ole Joosefillakaan evankeliumeissa ainuttakaan repliikkiä. Mitä mies kohtaamistaan asioista sanoi ja kenelle? Itsekseen vain ajat- telee ja haluaa tehdä oikein. Kun saa Jumalalta unessa varmistuksen, on asia selvä. Maria, syn- tyvä lapsi ja Jumala tarvitsevat häntä. Mies tee- kee, mitä miehen on tehtävä. Tapaamme Joose- fin sen jälkeen aina matkalla perheineen, milloin Betlehemiin ja pakoon Egyptiin, milloin joka- vuotisille pääsiäisjuhille Jerusalemiin. Mitään sanomattakin Joosefista säteilee sanomatonta tyyliä ja valoa.

Keisari Augustuksen kuolinvuonna 14 jKr, jolloin Jeesus oli noin 20-vuotias, myös Zep- foriksen/Zipporin teatteri esitti juhlanäytäntöjä. Ei tiedetä, oliko ohjelmistossa keisarin kirjoit- tama *Ajax*-näytelmä. Viime sanoinaan keisarin väitetään sanoneen: ”Taputtakaa käsiänne, sil- lä näytelmä on päättynyt.” Jeesukselta onnek- si tiedämme, ettei elämä ole näytelmä, vaikka se komedialta ja lopulta tragedialta näyttääkin. Elämä on totta, niin ennen kuolemaa kuin sen jälkeenkin.

Evankeliumeissa Joosef jää taustalle ja sanat- tomaksi, vaikka eletään miehisessä kulttuurissa. Hän on vastuullinen matkanjohtaja niin vero-, kirkko-, pako- kuin juhlatmatkoilla. Joosef oli si- niverinen mutta myös hurskas, hienotunteinen, ajatteleva ja ilmeisesti 15–16-vuotiaasta kihlattu- aan tuntuvasti vanhempi. Vaikea hyväksyttäväk- si oli neitseellinen raskaus sulhaselle, mutta kun Jumalalta saatu ilmoitus vahvisti asian, Nasaretin muurari teki, mitä miehen piti ja enkeli käski.

Joosefin tavalla kunnioitamme Mariaa raa- matullisimmin, jos uskomme Jeesuksen neit- seestä syntymiseen ja olemme kuuliaiset Juma- lan sanalle. Muuta kunnioitustamme Maria ei tarvitse. Hän ei ole välittäjä vaan tarvitsee Pe- lastajan niin kuin muutkin syntiset.

Perimätiedon mukaan Joosef kuoli, kun Jee- sus oli 19-vuotias. Rakkaan puolison ja kasvat- tipojan lisäksi häntä jäivät kaipaamaan ainakin neljä poikaa ja kaksi tyttärtä. Joosef ei siten ollut vaimonsa rinnalla Golgatalla näkemässä, kuin- ka Jeesus pelasti kansan synneistä eikä poikan- sa Jaakobin johtamissa alkuseurakunnan koko- uksissa iloitsessa ylönousseesta Jeesuksesta ja evankeliumin voittokulusta. Mutta Joosef tie- si, että Jumala on kanssamme elämässä ja kuo-

lemassa. Miten usein Joosef olikaan toistellut enkelin ilmoittamaa ihmeellistä nimeä! Kenties Jeesus itse sulki tuon rakennusmiehen silmät, kun kuoleman hetki tuli samoihin aikoihin kuin Augustuksenkin elämä päättyi.

Shakkipelin päättyessä niin kuningas kuin lähettikin pannaan samaan laatikkoon. Yhtä lailla on keisarin ja muurarin ylittävä raja. Mukaan ei saa mitään. Voittaja ei ole se, jolla on eniten leluja kuollessaan, vaan se, joka tuntee henkilökohtaisesti hänet, jonka Jumala antoi pelastajakasi. Joosef antoi hänelle nimen Jeesus, jotta sinä ja minä voimme nimeltä tietää, puhutella ja huutaa avuksi pelastajaamme, Vapahtajaa, syntisten ystäväksi sanottua.

Apostolinen uskontunnustus kiittää Jeesuksen elämän ja opetukset yhdellä pilkulla ja siirtyy syntymästä ristiin ja ylösnousemukseen. Yksi persoona, kaksi luontoa: Jumala, jotta hän olisi pelastajamme, ihminen, jotta hän olisi kaltaisemme, sijaisemme ja esikuvamme. Kauneimpien joululaulujen tekijät ovat ymmärtäneet seimen ja ristin yhteyden. Ellei Jeesus ei ole siinnyt Pyhästä Hengestä, hän ei ole Jumalan Poika vaan ainoastaan yksi meistä. Silloin ei olisi sovittua, ei evankeliumia, ei toivoa. Ellei jouluevankeliumi ole totta, kuinka voimme luottaa Raamattuun muiltakaan osin? Kiitämme Jumalaa, että jouluevankeliumi alkaa sanoilla ”tapahtui niinä päivinä”.

Nyt Betlehemiin! Paimenet saavat sanoa: ”Tässä on matkamme lähtöpiste.” Tie on löytynyt. Tietäjät voivat huudahtaa: ”Tämä on pitkän matkan päätepiste!” Etsintä on päättynyt, todellinen elämä alkanut. Sinun joulusi on läsnä, kun evankeliumin ilmoitukseen: ”Teille on syntynyt Vapahtaja” vastaat: ”Niin, minun Vapahtajani ja Herrani!”

Opiskeluaikani kämpppäkaveri kirjoitti joulukortissaan: ”Ne päivät, jotka tulivat ja menivät, en tiennyt, että se oli elämä.” Omassa elämässä sen paremmin kuin suhteessa jouluevankeliumiin ei voi jäädä sivustatarkkailijaksi. Evankeliumissa ja jouluna erityisesti on tämä sana: ”Tänä päivänä”, ”ilo kaikelle kansalle”, ”teille on syntynyt Vapahtaja”.

Keijo Rainerma

Rovasti, Suomen Evankelis-luterilaisen Kansanlähetyksen koti- ja ulkomaisen työn johtaja

Nyt Betlehemiin!

Jouluaamu 25.12.

Joulu on täynnä lepoa, lasten ilon ja odotuksen kaihomieltä. Perheet tapaavat toisiaan. On aika saamisen ja antamisen aika. Mennyt ja nykyinen ovat läsnä yhtäaikaa ladaten akkumme tulevaisuutta varten.

Joskus saamme kokea jotain tällaista, joskus emme. Joidenkuiden voimat eivät riitä joulun harmonian tavoittamiseen. Joidenkuiden elämästä synkkä yllätys sairauden tai ihmissuhteiden haaksirikkoutumisen muodossa on riistämässä iloa. Jotkut haluavat olla rauhassa kaikelta.

Ilosanoman viestinviejä tuli niiden luokse, jotka värjöttelivät yötyössä: ”Älkää pelätkö! Minä ilmoitan teille ilosanoman. Teille on syntynyt Vapahtaja!” Siksi evankeliumi haastaa meitä jatkuvasti näkemään, kuinka Jumalan armo vaikuttaa niistä puitteista riippumatta, joita me jaksamme olla valmistamassa. Joulujuhlamme voi parhaimmillaan välittää evankeliumista nousevaa olemisen lahjaa ja Jumalan armon todellisuutta.

Jumala omalla päätöksellään tulee lihaksi. Kristinuskon ytimessä on inkarnaatio, Jumalan Pojan syntyminen ihmiseksi. Sitä joulunaika nimenomaan julistaa. Historiallisen syntymänsä tähden Jeesus Kristus on samanaikaisesti sekä tosi ja täysi ihminen että tosi ja täysi Jumala. Ylhäisestä tulee alhaisin. Vain siten Ylhäisin voi alhaisinta auttaa.

Kaikki evankeliumin kertoma ihmeellinen ja armollinen tapahtui siellä, missä oli yötyötä, verollepanoa, nukkumista vieraisa oloissa, lapsen synnyttäminen suuren epävarmuuden keskelle. Jumalan kanssa pieni muuttuu suureksi. Loistokas, pramea, ylevä jää taustalle.

Siksi matkalla syntyvästä lapsesta, joka elässään ei omistanut juuri mitään ja jonka syntymästä Luukas tänään todistaa, tulee kuuluisampi kuin aikansa maailman valtiaasta keisari Augustuksesta (”ylevä”, Rooman keisari 30 eKr–14 jKr), jonka hallintapiiriin kuului puolet tuolloin eläneistä. Rinnakkain on kaksi vapahtajaa, Betlehemin kylään syntyvä seimen lapsi ja maailman pääkaupungissa palatsissaan tepasteleva Rooman imperiumin hallitsija.

Keisari lupasi maailmalle rauhaa, ”Rooman rauhaa” (*pax romana*), jota veroin ja asein turvattiin. Joosefin kohdalla osallisuus tähän rauhaan

oli matkustamista asuinsijoilta sinne, missä sun maaomaisuus oli. Siksi hän kirjoittautui veroluettoon, arvioi omaisuutensa ja maksoi veronsa, tavallisen israelilaisen tavoin noin puolet vuosipalkastaan. Se oli Rooman valtakunnan virallinen ilosanoma kaikelle kansalle.

Kaikelle kansalle kerrotaan myös näinä päivinä tällaista toisenlaista ilosanomaa: vain talouden kasvaessa saadaan lahjoja kaikille. Kasvua me odotammekin. Siksi tehtaita siirrytään täältä Kiinaan. Tämän ilosanoman perustukset järkkyyvät, kun luonnonvarat ovat loppumassa.

Joulunaika antaa tauon tähän pakkotahtisuu-teen. Se muistuttaa, että Jumalan ainoa Poika astui juuri tähän monenlaisten hirmuhallitsijoiden todellisuuteen.

Hellenistinen maailma odotti "vapahdusta" ruhtinailta ja keisarilta, mutta Luukas julisti, että sen tuo Jeesus, ei maailman prameuden vaan jumalallisen kirkkauden ympäröimä kuningas. Hän, jota tähtien radat tottelevat, tuo rauhan ihmiskunnalle antamalla sen lapsen syntyä, josta profeetta Miika oli ennustanut: "Hän on oleva rauha" ja jota Jesaja (9:5) sanoi "rauhan ruhtinaaksi". Enkeli ilmoitti ilosanoman kaikelle kansalle vähän sen jälkeen, kun keisari Augustukselta oli käynyt käsky.

Kerran puolta maailmaa hallinnut mahtimies Augustus olisi unohdettu, Quiriniuksesta emme tietäisi mitään emmekä Betlehemistäkään, ellei Luukas olisi näitä maininnut Jeesuksen syntymän yhteydessä. Kuka meidän ajastamme muistetaan vielä satoja vuosia sen jälkeen, kun multaa on heitetty hänen arkulleen?

Syrjässä maailman katseelta tapahtuu jotain, mikä on paljon merkittävämpää yksityiselle ihmiselle ja koko ihmiskunnalle. Siksi Jumalaa ylistävät enkelit ja taivaalliset sotajoukot.

Jumalalla on valta kutoa pienestä suurta. Tämä oli **Lutherin** ristin teologian perusjuonteita. Ihmisten silmissä suuri onkin Jumalan silmissä toisarvoista. Se, mikä on unohdettua ja syrjässä, paljastuukin Jumalan silmissä merkittäväksi. Pienen ja vähäisen Betlehemin pojan tähden me hänen ominaan emme unohdu Jumalalta. Uskossa häneen hänen kohtalonsa on meidän kohtalomme. Matkan täällä on määrä päättävä kirkkauteen. Sinne meitä kuljettaa hän, joka aloitti seimestä ja lopetti ristillä. Jouluna tämä on monien mielessä, kun juhla-aika tuo mieleen edesmenneet rakkaat.

Seimi oli tunnusmerkki, jonka avulla paimenet löysivät lapsen. Vanhan testamentin profetia toteutuu Jeesuksen syntymässä. Herra kehotti Ahas-ta (Jes. 7:11–14): "Pyydä itsellesi merkki Herralta, Jumalaltasi, pyydä alhaalta syvyydestä, taikka ylhäältä korkeudesta — Herra itse antaa teille merkin: on neitsyt, joka tulee raskaaksi ja synnyttää pojan ja antaa hänelle nimen Immanuel."

"Merkki ylhäältä" ovat enkelit, koko taivaan sotajoukko, ja enkeli, joka kertoo salaisuuden löytyvän eläinten ruokintakaukalosta. "Merkki alhaalta" on seimi. Tämä merkki annettiin paimenille. Se on merkki syvyydestä, "Jumalan lihaksi tulon alhaisuudesta". Tästä Luther sanoi: "Näin hän upottautui meidän lihaamme ja vereemme." Seimellä Israelin valittu kansa otti Messiaansa vastaan, ristillä se hänet hylkäsi.

Jumalan kunniaa on, että hän antaa merkin hyvin alas, seimeen. Jos Jumala on meidän Jumalamme, hänen kunniansa on tuoda rauha ja syntien anteeksiantamus meidän elämäämme. Jumalan kunnia on pelastaa ihminen. Luther kirjoittaa: "Vain Jumala katsoo alas hätään ja on kaikkien nöyrien luona. Sydämellisesti rakkaana häntä pidetään, kun hänet opitaan tuntemaan sellaiseksi Jumalaksi, joka katsoo alas syvyyteen ja auttaa vain köyhiä, halveksittuja, viheliäisiä ja niitä, jotka eivät ole mitään. Onpa hän antanut meidän joskus langeta syntiinkin sen tähden, että hänellä olisi paljon syvyyteen katsottavaa, monta autettavaa ja paljon toimitettavaa."

Suosio, ilo ja rauha on seimen Pojassa tarkoitettu jokaiselle, koska Jumala hyvydessään haluaa niin. Merkillistä on, että se annettiin kerran pienelle ihmisjoukolla Betlehemiä. Pian saatiin palata arkiseen työhön. Se oli samaa kuin ennenkin, mutta elämän sävy oli nyt toinen. Yksikin välähdys Jumalan taivaasta muuttaa koko ihmisen.

Miika Hämäläinen

Keski-Lahden seurakunnan kappalainen

Jeesuksen salaisuus

Joulupäivä 25.12.

Joh. 1:1-18

Johanneksen "jouluevankeliumi" on sekä koko evankeliumin johdanto että sen tiivistelmä. Tus-

kin mitään Uuden testamentin kohtaa lainataan yhtä paljon kuin tätä, ja se on ehkä vaikuttanut voimakkaimmin niin idän kuin lännen henkiseen maailmaan. Kriittinen teologia näki siinä vain myytin ja muokkauksilla laajennetun kastajalahkon laulun. Kuitenkin se kasvaa kokonaan Jeesuksen ja Vanhan testamentin sanoista. Se alkaa samoin kuin Vanha testamentti (1. Moos. 1:1): ”Alussa.” Näin se on yhtä ”pyhä kirjoitus” kuin 1. Moos. ja ilmoittaa sen jälkeen ja rinnalla uuden luomisen, jonka Jeesus suorittaa. Vanha ja Uusi testamentti kuuluvat irrottamattomasti yhteen. Sama Johannes, joka tässä kirjoittaa kaiken alusta, kirjoittaa sitten Ilmestyksessään kaiken lopusta.

Jumalan luomisteon väline on sana (Ps. 33:6; Hepr 11:33) – joka ei itsessään ole luotua vaan Luoja, henkilö, jonka Vanha testamentti esittää myös Viisautena (Sananl 8:22–35) ja joka oli jo ennen luomista olemassa ikuisesti (Kol. 1:15, 18; 1. Joh. 2:13; Hepr. 1:2–3; Ilm. 3:14) ja on oleva myös kaiken loppuessa (Ilm. 19:13).

Jumala ja Sana eivät kuitenkaan ole sama. Isän Jumalan ja ”Sanan” välillä on tehtävä ero. Isä ei ole kärsinyt eikä ollut ristiinnaulittuna vaan Poika, Sana.

Sanana Jeesus on Jumala Isän rinnalla. Hän on sen valon ja elämän välittäjä, jonka alkulähteenä on yksin Isä. Hän on sitten itse jopa se valo ja elämä (Joh. 9: 5; 12:35–36; 6:33, 51, 63; 8:12; 10:11; 11:25; 14:6; 1. Joh. 1:5). Sellaisena Jeesus on myös Vanhan testamentin Messias (Jes. 8:23–24; 42:6; 49:6; 60:1–3). Valona hän on pimeyden vastakohta ja taistelee sitä vastaan. Maailma ilman Jumalaa on pimeys. Se näkyy historiassa, joka tässä alkaa Johannes Kastajasta, Jeesuksen tien raivaajasta.

Kastaja ei ollut maailman valo niin kuin Jeesus vaan valon todistaja – joka torjuttiin niin kuin valokin. Maailma ei Valoa nähnyt, tunnistanut eikä tunnustanut uskonnollisuudestaan huolimatta. Se on maailman synty. Se torjui Omistajansa.

Kuitenkin Jeesus antaa Jumalan lapseksi pääsemisen oikeuden kaikille, jotka ottavat hänet vastaan ja uskovat hänen nimeensä eli häneen Messiaana ja Jumalan Poikana, lunastajana ja ikuisen elämän välittäjänä. Luonnostaanhan ei kukaan ole Jumalan lapsi. Vain Jumala itse voi tehdä ja tekee luomastaan ihmisestä Jumalan lapsen siittämällä ja/tai synnyttämällä hänet

Hengellään (Joh. 3). Jumalan lapsi on lunastettu ihminen, joka on Jeesukselta saanut syntinsä anteeksi ja elää Pyhässä Hengessä uutta elämää ja kuuluu Isän Jumalan perheeseen.

Jumalan Sanan tuleminen lihaksi ei ole tulemistu vain ihmiseksi, sillä liha on heikko, kaatoava, syntinen ihmisten maailma, joka ei voi synnyttää Jumalan lapsia. Jeesus tuli täksi lihaksi lunastaakseen meidät ja kantaakseen meidän sijastamme syntiemme rangaistuksen. Lihassa Jeesus oli myös kaikilla alueilla kiusausten ja koettelemusten alaisena.

Samalla Jeesuksessa ”asui” Jumala, hänen ”läsnäolonsa” (hepr. *shekinaa*, 2 Moos. 25:8; 4 Moos. 5:3; 5. Moos 12:5; Ps. 74:2; Jes. 8:18; Joel 4:17). Se on hänen kirkkauttaan, jonka ihmismillät saivat siis nyt nähdä – ensimmäisen kerran paratiisista karkottamisen jälkeen! Tämä kirkkaus on Jumalan ominaisuus. Jeesus on Jumalan ainosyntyinen Poika – niin kuin Iisak oli Abrahamin ainoa poika, jonka tämä oli valmis uhraamaan Jumalan käskystä. Abraham ja Iisak kuitenkin säästivät siltä, mutta Jumala ei säästänyt itseään eikä Poikaansa. Ainosyntyisenä Jeesus on Jumalan ainoa Poika, jota tämä rakastaa, mutta jonka hän uhraa ja joka ei ole syntynyt luomistekona vaan Isän salaisuudentäyteisenä siittämistekona.

Jeesus on siis myös suurempi kuin Mooses, jota Johannes ei kuitenkaan pidä pienenä eikä merkityksettömänä, päinvastoin. Juuri Jeesuksen vertaaminen Moosekseen korottaa Moosesta, joka oli yksi Jeesuksen ennakkokuva (5. Moos. 18:5; Hepr. 3:1–6). Jeesus tuo armon eli vapautuksen viimeisestä tuomiosta ja totuuden eli täydellisen ilmoituksen Jumalasta. Armo ja totuus ovat hänessä ruumiillistuneet, eivät vain jotain, mikä olisi hänen ulkopuolellaan. Samalla ”Mooseksen aika” on ohi ja uusi liitto alkanut. Johannes käyttää Jeesuksesta alkutekstissä jopa sanaa, jolla ilmaistaan Jumalan oma nimi *Jahve*. Johanneksen sanoman ydin on, että Jeesus on Jumala, Jahve, Herra.

Jeesuksen salaisuutta voi tässä tekstissä kootusti hahmotella seuraavasti.

Jeesus on Luojamme, koska hän on Jumala. Hän tuo valon ja elämän koko kaikkeuteen ja myös hengellisesti.

Jeesus muuttaa meidät: hän tekee ihmislapsista Jumalan lapsia, kun nämä ottavat hänet vastaan uskossa. Hän antaa heille tämän oike-

uden. On uskomatonta, että ihmiset, jotka luomisen perusteella kuuluvat Jeesukselle, torjuvat hänet. Kuitenkin heidän joukossaan jotkut uskovat häneen. Kukaan ihminen ei voi tehdä toista Jumalan lapseksi. Jumalakaan ei siihen ketään pakota vaan antaa sen lahjaksi sille, joka ottaa Jeesuksen vastaan uskossa.

Jeesus on uhrannut itsensä meidän puolestamme. Jumalan tuleminen ihmiseksi on luotamaton salaisuus. Jumalan rakkaana ja ainosyntyisenä Poikana Jeesus uhrataan meidän puolestamme kuten 1. Moos. 22 ennakoivasti profetoi Iisakin esikuvassa. Näin Jeesus avaa syntisille ihmisille tien armoon. Johannes Kastaja ja hänen opetuslapsensa todistavat hänestä. Tämän saman Jeesuksen voimme mekin tänään kokea uskossa. Vain Jeesus välittää meille täyden ilmoituksen Jumalasta. Sen keskuksena on risti, jolla Jeesus synnittömänä Jumalan Poikana kuolee meidän syntiemme tähden. Siten meillä on häneen uskoessamme elämä (Joh. 20:31).

Gerhard Maier

TT, Württembergin maakirkon eläkkeellä oleva piispa
Supistelma hänen selitysteoksestaan
Johannes-Evangelium: 1. Teil, Edition C: Bibelkommentar Band 6 (1989) s. 16–40.

Kristuksen lähettäjä

Luuk. 12: 8-12

Toinen joulupäivä 26.12.

Joulun idylli särkyi heti toisena joulupäivänä. Tuskin on Jeesus-lapsi saatu kapaloituksi seinään, kun ensimmäinen kristitty marttyyri kuolee kivisateeseen. Myös tässä evankeliumitekstissä on kova todellisuus karkottanut hempeät joulukuvat kauas. Jeesus, jonka piti olla vain kaiken hyvyyden ja armon tuoja, puhuu niin kovia sanoja, että kuulijoita hirvittää.

Seuraajilleen Jeesus ennakoii, että heidät vietään kuulusteluihin ja tuomiolle viranomaisten eteen. Sellaisista keskusteluista ei noihin aikoihin yleensä selvitty kevein seurauksin. Opetuslapset tulivat sen kukin aikanaan hyvin konkreettisesti kokemaan. Perimätiedon mukaan kaikki muut apostolit paitsi Johannes kärsivät marttyyrikuoleman.

Tekstissämme Jeesus valmisti opetuslapsiaan siihen, mitä oli tulossa. Moni on miettinyt, eikö kuulusteluissa olisi voinut hiukan joustaa periaatteista. Olisi voinut säästää henkensä, olisi tunnustanut keisarin jumalaksi ja kieltänyt Kristuksen, vaikka olisikin sydämessään uskonut toisin. Tekstimme kertoo, miksi opetuslapset eivät tehneet niin. He ottivat todesta Jeesuksen sanat, ettei ole hyvä kieltää häntä tiukassakaan paikassa. Jeesus nimittäin sanoi, että jos me kiellämme hänet ihmisten edessä, hän kieltää meidät viimeisellä tuomiolla Jumalan edessä. Samassa yhteydessä Jeesus puhuu synnistä, jota ei anneta anteeksi.

Jeesus ei todellakaan näytä ymmärtäneen ihmisten houkuttelusta ja suosion voittamisesta mitään. Mediakonsulteilla olisi ollut hänen kanssaan epätoivoinen tehtävä. Jos Jeesus olisi puhunut enemmän ihmisten mieliksi, kannatus olisi ollut taattu. Mutta sen sijaan että olisi antautunut kansan odotuksia vastaavalla tavalla heidän Messiaakseen, hän puhui kummia. Vanhan testamentin lupaama Messias hän toki oli, mutta ilmaus: ”Ihmisen Poika on tunnustava omakseen Jumalan enkelien edessä” liittyy Danielin profetiaan. Sillä Jeesus tahtoi sanoa, ettei hän ollut maallinen kuningas.

Täällä siis joudumme oikeuksien eteen, mutta lopulta tuomiot lausuu taivaallinen kuningas. Jeesus rohkaisi seuraajiaan muistuttamalla, että tässä maailmassa julistetut tuomiot ovat väliaikaisia. Tärkeintä on, mitä tapahtuu viimeisellä tuomiolla.

Jeesuksen kieltämisen vastakohtana on tekstissä tunnustautuminen hänen omakseen. Tunnustautuminen (kr. *homologein*) tarkoittaa ’sanoa samaa, olla samaa mieltä’. On siis kysymys siitä, olemmeko samaa mieltä Jeesuksen kanssa. Olla samaa mieltä Jeesuksen kanssa on sitä, että pitäydytään Raamattuun. Kieltäminen on tunnustautumisen vastakohta. Se on sitä, ettei olla samaa mieltä Jeesuksen kanssa eli ei kuunnella hänen sanaansa Raamatussa.

Raamatun lukijoita on aina askarruttanut, mitä Jeesus tarkoitti sanoessaan, että on olemassa jotakin, mitä ei anneta anteeksi. Moni on tämän johdosta menettänyt omantunnon rauhan pitkäksi aikaa. Jeesus siis sanoo, että jos joku sanoo sanan Jeesusta vastaan, sen saa anteeksi, mutta jos herjaa Pyhää Henkeä, ei saa anteeksi. Jeesus ei juuri selitä asiaa, mutta asiayhteys antaisi

mahdollisuuden päätellä, että ajatus tässä liittyy siihen, että joka kieltää Jeesuksen täällä, se kielletään tuomiolla. Toisessa tilanteessa, jossa Jeesus puhuu Pyhän Hengen herjaamisesta, asia näyttää liittyvän siihen, että Jeesuksen tekoja sanottiin Belsebulin, Jumalan vastustajan, työksi (Matt. 12:22–32; Mark. 3:22–30). Sen mukaan on Pyhän Hengen herjaamista, jos pitää Jeesuksen toimintaa Paholaisen työnä.

Heprealaiskirjeen mukaan Pyhän Hengen häpäisemistä on se, jos polkee jalkoihinsa Jeesuksen veren. Sen puolesta, joka näin tekee, ei ole muuta uhria syntiensä sovituksi (Hepr. 10:26, 29). Jos siis torjuu sen ainoan uhrin, jonka tähden voi saada anteeksi, ei voi saada sitä syntiä anteeksi. Toisessa Heprealaiskirjeen kohdassa (6:4–6) sanotaan, että on mahdotonta auttaa niitä, jotka ovat ”maistaneet taivaan lahjaa ja tulleet osallisiksi Pyhästä Hengestä”, mutta sitten ”itse ristiinnaulitsevat Jumalan Pojan ja nostavat hänet kaikkien pilkattavaksi”.

Kaikista näistä kohdista ilmenee, ettei anteeksiantamaton synty ole pilkkaava ajatus, kirjoilu tai muu satunnainen tapahtuma. Tämä on syytä sanoa selvästi, jotta arat omatunnot pääsivät vapauteen. Anteeksiantamatonta on sen sijaan torjua Jumalan Hengen vaikutus sanomalla sitä Paholaisen työksi. Ainoa, mitä ei voi saada anteeksi, on siis se, että julkisesti häpäisten ja herjaten torjuu sen Pyhän Hengen työn, jossa Henki vakuuttaa anteeksiantamusta Jeesuksen sovintoveren perusteella ja sanoo Jeesuksen toimintaa hänen vastustajansa työksi.

Saamme sanoa rohkeasti, että kaikki synnit on sovitettu ja kaiken voi saada anteeksi. Ainoa poikkeus, synty, jota ei voi saada anteeksi, on se, ettei ota vastaan anteeksiantamusta, vaan päinvastoin herjaten torjuu sen perusteetkin. Päivän teksti liittyy Jeesuksen kieltämisen ihmisten edessä Pyhän Hengen herjaamiseen ja varoittaa, että tuo kieltäminen tulee ikävällä tavalla vastaan viimeisellä tuomiolla.

Onko kovassa tekstissä evankeliumia? On toki. Älkää olko huolissanne, vaikka jouduttekin viranomaisten kuulusteluihin, sanoo Jeesus. Huolettomuuden peruste on siinä, että Jeesus lupaa Pyhän Hengen neuvovan, mitä on sanottava. Sillä, joka tunnustautuu Jeesukseen ja pitäytyy hänen sanaansa, on Puolustaja sekä täällä että taivaassa (Joh. 14:26; 1. Joh. 2:1). Tekstin varsinainen evankeliumi on siinä, että Jeesus tun-

nustaa häneen tunnustautuneet omikseen viimeisellä tuomiolla.

Me emme onneksi joudu maksamaan uskostamme hengellä, kuten nytkin monissa maissa tapahtuu. On arvioitu, että 65 % kaikista uskonsa tähden kuolleista kristityistä kuoli 1900-luvulla eli noin 45 miljoonaa kaikkiaan 70 miljoonasta marttyyrina kuolleesta kristitystä. Meidän tilanteemme on helpompi, mutta meidänkin tulee pitäytyä Jumalan sanaan silläkin uhalla, että siitä saa vanhakantaisen maineen. On turvallisempaa pitäytyä yksinkertaisesti siihen, minkä ymmärtää Jumalan sanan mukaiseksi, kuin lähteä uusiin tulkintoihin, joiden yhteys Jumalan sanaan on epävarma.

Kun **Stalinin** vainojen aikana muuan piispa määrättiin kaivamaan oma hautansa, vainoojat ivasivat piispaa ja sanoivat: ”Nyt näette, kumpi voittaa, me vai sinun Kristuksesi.” Piispa vastasi: ”Ensin voitatte te, sitten voittaa Kristus.”

Timo Junkkaala

TT, Suomen Raamattuopiston Säätiön toiminnanjohtaja

Ihmisten pahuus - Jumalan johdatus

Matt. 2:13-21

Viattomien lasten päivä 28.12.

Evankeliumiteksti vie kuulijansa ja lukijansa kuningas Herodes Suuren teettämän lastenmurhan äärelle. Vanhan testamentin teksti kertoo, miten faarao tapatti Israelin kansan poikalapsia. Tutkimme helposti meistä etäällä olevaa pahuutta, mutta Jumala ei kutsu meitä tekemään parannusta toisten synneistä vaan omistamme. Tekstin toinen teema on Jumalan johdatus.

Joosefin ja Marian ei tarvinnut tietää, mitä kuningas hautoi mielessään, eikä kyetä vastustamaan kuningasta. Heille riitti, että he luottivat Jumalaan ja tottelivat häntä, jonka vallassa on kaikki.

Joosef totteli Jumalan johdatusta viivyttelämättä. Vaikka matka oli epämukava ja raskas sekä lapselle että hänen äidilleen, Joosef ei esittänyt yhtään vastaväitettä, vaan lähti jo yöllä matkaan. Jerusalemissa Betlehemiin on noin 10 kilometrin matka, joten aikaa ei ollut hukattavaksi. Paluumatkassa on samaa mutkattomuutta.

Meidän toimintamme osoittaa, miten suhtaudumme Jumalaan ja hänen johdatukseensa. Kuulijainen tulee näkemään lisää johdatusta. On olettava aralla mielellä. Meidän ei esimerkiksi tule vaihtaa Herralta saamaamme työpaikkaa, ellemmme ole vakuuttuneita, että se on hänen tahtonsa. Muuten voimme kadottaa johdatuksen.

Vaikka Joosef ja Maria tottelivat Jumalaa, heidän piti silti paeta kuningas Herodesta. Kuitenkaan tämä ei kyennyt tekemään tyhjäksi Jumalan pelastussuunnitelmaa, vaikka Joosefin ja Marian ainoa turva oli Herra.

Jumalan johdatuksessa Jeesus on keskimäisellä paikalla. Kun tässä luvussa puhutaan Jeesuksesta ja hänen äidistään, heidät mainitaan aina tässä järjestyksessä lapsi ja hänen äitinsä. Jeesuksen tulee julistuksessaamme, työssämme ja elämässämme olla ensimmäisellä sijalla. Myös Mariaa puhutellaan Jeesuksen äidiksi eikä Joosefin vaimoksi, sillä suhde Jeesukseen on kaikkia muita suhteita tärkeämpi.

Jumala hallitsee historiaa ja toteuttaa lupauksensa, vaikka historia voi ihmissilmin näyttää kaoottiselta. Herodes Suuri kuoli v. 4 eKr, jolloin Jeesus oli parin vuoden ikäinen. Herodes oli valtansa sokaisema. Hän halusi raivata tieltänsä jokaisen, joka uhkasi hänen valtaansa.

Betlehemin lastensurma sopii kuvaamme Herodeksesta. Hänen hallituskautensa oli täynnä veritöitä. Hän surmasi muiden muassa kolme poikaansa. Hän oli häikäilemätön ja pelkäsi kaikkea, mikä voisi uhata hänen valtaansa. Siksi hän tahtoi surmata Jeesus-lapsen, joka oli tullut häntäkin pelastamaan.

On helpompaa katsella toisten hirmutekoja kuin omia. Mielessäni on kuva, joka kertoo toisen maailmansodan päättymisestä. Liittoutuneiden joukot olivat valloittaneet alueen, jolla oli keskitysleiri. Ne olivat tuoneet lähialueiden ihmisiä leirille katsomaan, mitä leirillä oli tehty. Kuvassa kaikki leirille tuodut katsovat muualle. Kukaan ei katso tapettuja. Tuollaisia mekin olemme. Emme halua nähdä veren tahrainia käsiämme.

Olen lukenut seurakunnasta, jota keskitysleirien kauhu häiritsivät. Seurakuntalaisista oli vastenmielisiä kuulla leirille matkaavasta junasta kuuluneita huutoja. Kerrotaan, että heillä oli tähän näppärä ratkaisu: he lauloivat kovempaa, jotta eivät kuulisi! Mitä arvelet Jumalan viimeisenä päivänä sanovan tämänkaltaisesta ”kristillisyydestä”?

Sananl. 6:16–17 sanoo, että Herra vihaa käsiä, jotka vuodattavat viatonta verta. Jes. 59 sanoo, ettei Herran käsi ole liian lyhyt auttamaan, mutta meidän pahat tekemme peittävät meiltä hänen kasvonsa, niin ettei hän kuule meitä. Edelleen siinä todetaan: ”Teidän kätenne ovat veren tahrimat” (j. 3) ja: ”Heidän jalkansa rientävät pahoihin tekoihin, he kiiruhtavat vuodattamaan viatonta verta” (j. 7). Jeremian kirjan 15. luvussa kerrotaan, mitä Jumala sanoi tällaisesta kansasta: ”Vaikka minun eteeni astuisi Mooses ja Samuel, en sittenkään tuntisi sääliä tätä kansaa kohtaan.”

Viattoman veren vuodattaminen on äärimmäisen vakava synty Jumalaa vastaan. Jeesuksen veri on täysin viatonta. Meistä tavallisista ihmisistä pienten lasten veri on viattominta.

Suomessa vuodatetaan vuosittain yli 10.000 viattoman lapsen veri. Heidän surmaamistaan kutsutaan abortiksi, raskauden keskeytykseksi, vaikkon ole koskaan kuullut, että noita raskauksia olisi jatkettu. Kristikansa on suurelta osin mukautunut vallitsevaan tilanteeseen ja laulanut ylistyslaulujaan. Me olemme oppineet katsomaan muualle. Mitä Jumala sanoo meille viimeisenä päivänä – hän, joka on sanonut, että olemme jättäneet tekemättä hänelle kaiken sen, minkä olemme jättäneet tekemättä yhdelle näistä vähimmistä?

Onko ihme, ettemme ole nähneet pitkään aikaan mitään merkittävää herätystä maassamme? Kuinka Jumala voisi antaa herätyksen seurakunnalle, joka nukkuu viattoman veren saastuttamalla maaperällä?

On tunnustettava asiat niiden oikeilla nimillä. On pyydyttävä armoa osallisuudestamme viattoman veren vuodattamiseen. On tehtävä parannus. Vaikka syntimme ovat veriruskeat, ne eivät saa estää meitä puhumasta näiden lasten hädästä ja puolustamasta heitä.

Mika Ebeling

Pastori, Helsingin

Kansanlähetyksen työntekijä

Orjasta lapseksi

Gal. 4:3-7

1. sunnuntai joulusta 30.12.

Joulun jälkeisen sunnuntain ja viikon aiheena on pyhä perhe. Evankeliumi Luukkaan mukaan

kertoo pyhän perheen ensi käynnistä Jerusalemin temppeleissä ja Simeonin ja Hannan kohtaamisesta siellä.

Galatalaiskirjeen teksti vie meidät tutkimaan Jeesuksen maailmaan tulon tarkoitusta. Jeesus tuli vapauttamaan meidät alkeisvoimien orjuudesta.

Apostolin käyttämä 'alkeisvoimiksi' käännetty sana viittaa muun muassa alkuaineisiin, perussääntöihin ja yleensä kaikkeen sellaiseen, millä on perustavaa ja suuntaa antavaa merkitystä. Juutalaisilla oli tässä asemassa laki. Siitä Paavali oli edellä puhunut todeten, että laki oli pitänyt ihmisiä lujassa otteessaan. Nyt hän ilmaisee saman asian painottaen sitä niin, että ajatuksen piiriin mahtuvat myös ne Galatian seurakuntien kristityt, jotka olivat kääntyneet Jeesuksen puoleen suoraan muista uskonnoista.

Vaikkei pakanuudesta kääntyneillä ollutkaan orjuuttajanaan Mooseksen lakia niin kuin juutalaiskristityillä, heidänkin elämäänsä olivat siihen asti ohjanneet erilaiset uskomukset, säädökset ja käskyt. Heille alkuvoimia olivat ennen muuta luonnon ja yhteiskunnan lainalaisuudet, joiden takana ajateltiin olevan henkiolentoja kuten kohtalo, planeetat, demonit. Paavali kokoaa nämä kaikki mahdolliset voimat yhteen kutsumalla niitä alkuvoimiksi. Näin jokainen ihminen on luonnostaan ollut käskyjen vankina.

Paavalin viesti on, että alkuvoimat pitävät ihmistä orjuudessa. Vaikka juutalaisille annettu laki tietysti koski ennen muuta heitä, kymmenen käskyn laki on myös yhteistä omaisuutta kaikille kansoille, sillä se elämän oma laki, eikä mikään yhteiskunta voi pysyä pystyssä kovinkaan kauan, jos se toimii vastoin niitä. Se, joka ei ole Jumalan lapsi, kokee nämä vaatimukset pakko- ja orjuuttajana.

Nykyihminenäkään ei ole alkuvoimista riippumaton. Sellainen on esimerkiksi kirjoittamaton säädös, että kasvojaan ei saa menettää. Siksi moni ajautuu itsemurhaan esimerkiksi konkurssin myötä tai kokee syällisyyttä vaikkapa työttömyyden tai sairauden vuoksi. Paine on suuri, kun koetamme elää ihmisten odotusten mukaan.

Ihmisiä pitävät otteessaan myös monenlaiset pelot, joita aiheuttavat esimerkiksi mahdollinen syöpään sairastuminen, sota, oheneva otsonikerros, tulvat, maanjäristykset, kasvihuoneilmiö, suhdannevaihtelut, tulevaisuus kaikkiaan. Nämä pelot saavat monet etsimään apua ja turvaa erilaisilta epäjumalilta, jollaisia ovat esimerkiksi

horoskoopit, ennustajat, huumaavat aineet, alkoholi, poppamiehet ja raha, josta odotetaan onnea ja pelastajaa esimerkiksi lottoamalla.

Nämä ovat esimerkkejä ihmisistä orjuuttavista alkuvoimista, joista kaikista Jeesus Kristus tahdoo tuoda ja myös tuo vapautuksen. Hänhän on Vapahtaja. Siksi Paavali viidennen luvun aluksi vielä huudahtaa: ”Vapauteen Kristus meidät vapautti. Pysykää siis lujina älkääkään alistuko uudelleen orjuuden ikeeseen.”

Kun aika oli täyttynyt, Jumala lähetti Poikansa Jeesuksen maailmaan antaakseen meille Jumalan lapsen aseman. Kun on Jumala Isänä, ei tarvitse pelätä muita voimia. Se on enemmän kuin lottomiljoona tai koko maailman ystävyys. Silloin ei ole enää tarvetta turvautua erilaisiin alkuvoimiin. Se, joka pelkää Jumalaa yli kaiken, ei pelkää mitään muuta.

Jos ihminen kieltäytyy Jumalan tarjoamasta vapaudesta eikä tulekaan Jeesuksen luo, hän jää ikuisesti holhoojan, siis lain ja muiden voimien, orjuuteen. Hän joutuu yksinään käymään loputonta taistelua syyttävää omaatuntoa vastaan, joka ei milloinkaan anna pysyvää rauhaa. Jatkuvasti hän joutuu miettimään, oliko hän muistanut koputtaa puuta, olla kävelemättä tikkaiden alitse, olla istuutunutta tuoliin numero 13, vastasiiko hän väärin sille ja sille ihmiselle ja muistiko kumartaa oikeaan suuntaan ja olla pyllistämättä väärille henkilöille. Kun ihminen ei pelkää Jumalaa, hänen elämänsä täyttyy kaikista muista mahdollisista ja mahdollottomista peloista. Jos sen sijaan on päässyt taivaallisen Isän syyliin lapsen tavoin, ei tarvitse pelätä mitään tässä maailmassa. Siinä on todellinen vapaus.

”Koska tekin olette Jumalan lapsia, hän on lähettänyt meidän kaikkien sydämiin Poikansa Hengen, joka huutaa: 'Abba! Isä!' Sinä et siis enää ole orja vaan lapsi. Ja jos kerran olet lapsi, olet myös perillinen, Jumalan tahdosta.” (Gal. 4:6-7.)

Abba-huuto kuvaa iloa ja turvallisuutta, jota Isän syyliin nostettu lapsi tuntee. Hän ei puhuttele taivaallista Isää edes hieman juhlalliselta kuulostavalla *isä*-sanalla vaan sen lapsenomaisella muodolla, joka tuolloin kuului arameaksi *abba*. Meillä vastaava ilmaisu voisi olla *isi*, *iskä* tai *isukki*.

Kuinka suuresti eroaakaan Jumalaa Isukiksi kutsuvan ihmisen maailma siitä pelon maailmasta, jossa ihmiset normaalisti joutuvat elämään! He suhtautuvat Jumalaankin kuin ankaraan tuo-

mariin, jonka jokainen kädenliikekin kauhistuttaa, koska se voi milloin tahansa olla merkki lopullisesta tuomiosta. Sen sijaan kristitylle Jumalan toiminta on lohdutusta ja lepoa eli ponnisteiluista lakkaamista.

Kristuksessa lapsesta on tullut täysivaltainen perijä, omaisuuden haltija. Jotta perillinen pääsisi perillisen asemaan, hänen ei tarvitse tehdä sen hyväksi muuta kuin syntyä, eikä syntymistäänkään hän voi itse saada aikaan. Monessa kielessä tämä tuleekin paremmin esiin kuin suomes-
sa, jossa sanotaan, että ihminen ”on syntynyt”. Esimerkiksi ruotsissa ja englannissa käytetään ilmaisua, joka tarkoittaa synnytettyä olemista. Virkailija siis kysyy niissä maissa asiakkaaltaan lomakkeita täyttäessään, milloin tämä on synnytetty. Jumalan valtakuntaankin sen kansalaiset synnytetään. Joku toinen näkee vaivan, ei syntynyt itse, vaikka tuki synnyttävällekin se on mullistava kokemus.

Näillä monilla synnyttämiseen liittyvillä sanoilla on vain yksi tarkoitus: jotta ihmisestä tulisi perillinen, häneltä ei kysytä onnistumista tai erityistä innokkuutta. Tärkein kysymys on: Oletko syntynyt perheeseen? Raamattu sanoo, että tämä syntymä tapahtuu, kun ihminen ottaa uskolla vastaan Jumalan sanassa annetut Kristusta koskevat lupaukset. Usko tuo perinnön. Usko ei ole suoritus vaan suostumista Jumalan pelastettavaksi ja synnyttäväksi.

On siis helppo ymmärtää, miksi Paavali oli ollut äimistynyt tajutessaan, että Galatian kristityt olivat pyrkimässä pois lapsen asemastaan päästääkseen uudelleen orjaksi.

Jukka Norvanto

TL, Sanansaattajat ry:n radiopastori

Katoamattomasta siemenestä uudesti syntyneet

1. Piet. 1:22-25

Uudenvuodenaatto 31.12.

Vuoden vaihtuessa voi tuntua siltä, että istutaan kuin rajapyykin päällä. Joskus metsässä rajapyykillä puusto vaihtuu, tihenee tai muuttuu täysin hakatuksi alueeksi. Kun rajapyykki ohitetaan metsässä, kulkukelpoisuus ja näkyvyys saattavat parantua huomattavasti. Ehkä tämänkin vuo-

denvaihteen kynnyksellä moni toivoo, että kulkeminen voisi jotenkin helpottua. Olisi hyvä, jos monet ongelmat voisivat ratketa ja eteen avautuisi tasainen ja selkeä reitti ilman tiheitä puskia ja kivikkoista maata.

Vuoden vaihtuessa vanha jää historiaan. Edessä on ihmisen näkökulmasta tuntematon aika. Moni tekee mielessään jonkinlaisia lupauksia ja päätöksiä siitä, mitä haluaisi seuraavalla kerralla tehdä toisin ja missä asioissa haluaisi elämäntapojensa muuttuvan. Ihmiselämä tuntuu perusluonteeltaankin olevan sellaista, että alusta alkaminen on monesti hyvin tervetullut mahdollisuus.

Alusta alkamisen halu liittyy usein ihmissuhteisiin. Lukkiutuneet suhteet perheenjäseneen, työtoveriin, naapuriin tai uskonveljeen tai -sisareen ovat elämää raskauttavia asioita, joiden kanssa eläminen vaatii voimavaroja. Vaatii voimaa myös selvittää nämä lukot ihmissuhteissa. Päivän epistola liittyy tähän. Alkukristillisissä seurakunnissa ihmiset eivät sen parempia olleet kuin nykyäänkään. Ongelmia on aina ollut. Kristittyjä kehoitetaan jättämään pois kaikki pahuus, vilppi ja kateus. Uudessa testamentissa ja tässä tekstissäkin kehotukset motivoidaan sillä, mitä Jumala on tehnyt.

Jumalan rakkauden ja totuuden rinnalla ihmisten rakkaudettomuus ei saa suosionosoituksia. Siksi epistolassa kehoitetaan ”puhdistamaan sielut totuuden kuuliaisuudessa” (KR 1938). Uskollisuus ja kuuliaisuus totuudelle saavat aikaan halua kilvoitella omaa pahuutta vastaan. Epistolassa ei suinkaan väitetä, että ihminen voisi omin voimin muuttua sellaiseksi, että hänen elämässään rakastamisen kehoitus muuttuu lihaksi. Tämän saa aikaan vain Jumalan katoamaton sana, joka synnyttää ihmisen uudesti. Evankeliumissa on voima, joka saa synnin taakoista vapautetun ihmisen liikkeelle. Koska Jumala on Kristuksen kalliilla verellä synnyttänyt meidät uuteen elämään, meitä kristittyjä koskee myös velvoite elää saamamme kutsun mukaisesti tätä uutta elämää taistellen syntiä vastaan.

Jumalan uudestisyntyttävän, katoamattoman sanan perustalta on hyvä aloittaa uusi vuosi. On lohdullista ajatella, että turvamme on edelleen muualla kuin itsessämme. Usein huomio ymmärrettävästi kiinnittyy ongelmiin, joita on keskuudessamme. Samalla myös ymmärrämme, että se, mikä ei ole lähtöisin katoamattomasta siemenestä, ei yleensä mitään siunausta loppujen

lopuksi tulekaan antamaan.

Epistola sisältää profeetta Jesajalta lainauksen, jonka mukaan mikään ihmislähtöinen ei tule aikaansa enempää kestämaan. Uudestisyntyminen tapahtuu katoamattoman siemenen voimalla, koska katoavan siemenen tuotos kuivuu ja lakastuu. Ruoholla ei voi olla pysyvää arvoa. Samoin ei myöskään ole pysyvää merkitystä niillä ihmisen ominaisuuksilla ja kyvyillä, joista hänet muistetaan ja tunnetaan: ”Ihmisen kauneus (kr. *doksa*) on kuin kedon kukka.”

Doksa merkitsee myös ’kunniaa’. Miksi me täällä maailmassa juoksemme kunnian perässä? Profetaan sanat muistuttavat, että maineen ja kunnian keräämistä tärkeämpää on tulevanakin vuonna muistaa, että Jumalan on kunnia. Jumala on kaikkivaltias. Hänen sanansa ei ole ihmisen soraavattavissa vaan pysyy iäti pitämässä yllä Herran kunniaa ja muistuttamassa siitä. Epäonnistumisen hetkellä ei tarvitse jäädä suremaan oman kunniansa puolesta vaan saa yhtyä psalmiin (25:11): ”Herra, nimesi kunnian tähden anna anteeksi suuret syntini.” Jumalan kunnia ei ole säröjä. Siksi hänen nimensä kunnian tähden luvattu anteeksi-antamus voi yhdistää toisiinsa niitä, joilla on säröjä keskinäisessä suhteessaan. Tässäkin mielessä kuuliaisuus totuudelle ja alusta alkamisen mahdollisuus kulkevat käsi kädessä.

Samuel Korhonen

TM, seurakuntateologi, Raahe

Jeesuksen nimessä

Uudenvuodenpäivä 1.1.

Joh. 14:12-14

Uudenvuodenpäivän evankeliumi on monien asioiden summa. Filippuksen ihmetteilyyn: ”Minne sinä menet?” Jeesus vastaa selittämällä itseään ja Isäänsä. Jeesuksen sanat: ”Joka on nähnyt minut, on nähnyt Isän” avaaavat järjestyttävällä tavalla kolmiyhteisen Jumalan todellisuuden ihmisten keskellä. Jeesus toimii Jumalan nimessä Isän täydellä valtuutuksella. Hän lupaa toimia edelleenkin samoin jokaisen häneen uskovan elämässä. Hän lupaa jopa näin paljon: ”Mitä ikinä pyydätte, sen minä teen Isän kirkkauden tähden.”

Jeesuksen ajatuksissa oli jatkuvasti Jumalan

kirkastaminen. Hän selkeytti Jumalan pyhyttä terävästi esimerkiksi vuorisaarnassa mutta myös Joh. 8:ssa puhuessaan häneen uskoville juutalaisille. Hän selkeytti Jumalan rakkautta järkyttävän syvästi antaessaan itsensä meidän syntiemme sovituksiksi. Isän kirkkaus tuli julki Pojassa.

Me rukoilemme jatkuvasti erilaisia asioita ja liitämme niihin usein loppukaneetiksi ”Jeesuksen nimessä”. Mekaanisesti ajatellen Jeesuksen tulisi vastata niihin sitten tämän lupauksen mukaisesti. Rukoilemmeko kuitenkin niin, että pyyntömme kirkastaisi Isää? Jaakob nuhtelee terävästi rukoilijoita heidän omien himojensa mukaan pyytämisestä. Miten osaisimme rukoilla niin, että Jeesuksen lupaus toteutuisi?

Kyseessä ei ole taidon eikä taian opetteleminen vaan uskonsuhde Jeesukseen. Se ei ole esineellistämistä vaan kohtaamista. Voimmeko siis kohdata Jeesuksen, niin kuin Jeesus kohtasi Isän? Voimme ja emme voi. Voimme kohdata Jeesuksen rakkauden ehtoollisen asetussanoissa. Jeesus antaa itsensä Isän rakkauden tähden.

Läpeensä turmeltuneina mutta kalliisti ja ihanasti lunastettuina taistelemme tämän syvyyden äärellä. Onniteltava on se, jolle tämä avautuu elämää suurempana. Silloin Jeesuksen nimen merkitys: ”Herra on apu, Herra pelastaa” rupeaa elämään. Silloin taivas tulee eläväksi todellisuudeksi, ja Isän kirkkaus saa syvän merkityksensä. Rukouksemme muuttuu omien näkökulmien esittelystä Jumalan tahdon kyselemiseksi.

Jeesuksen nimessä tai Isän ja Pojan ja Pyhän Hengen nimessä aloitamme jokaisen jumalanpalveluksemme ja muun hengellisen tilaisuutemme. Aloittakaamme kokonainen vuosikin Jeesuksen ihanassa nimessä, sen merkitystä ja sisältöä ihmetellen ja opellen!

Matti Viitanen

Kristiinankaupungin
seurakunnan kappalainen

Jeesus, maailman valo

Matt. 2:1-12

Loppiainen 6.1.

Loppiaisen kertomuksen ydin eivät ole itämaan tietäjät, kuningas Herodes tai kallisarvoiset aar-

teet, vaan Jeesus Kristus, jonka luokse toiset tulivat ja toiset eivät.

Jumalan johdatus ja maailmanhallinta ovat uskovalle ihmiselle hyvin turvallista, koska hän ei voi luiskahtaa Jumalan kädestä. Epäuskoiselle se on kauheaa, sillä hän ei pääse Jumalan käsistä.

”Kaikki, joita Jumalan Henki johtaa, ovat Jumalan lapsia” (Room. 8:14). Miten Jumala johdattaa sinua? Oletko kuulainen Jumalan johdatukselle vai et?

Kertomuksesta löytyvät ainakin seuraavat Jumalan johdatuksen tavat:

Hän johdattaa asioita siten, että hänen lupauksensa täyttyvät.

Joskus johdatus löytyy sattumanvaraisiltakin näyttävisissä asioissa, kuten Jeesuksen syntymä Betlehemissä (’leivän talo’) osoittaa. Onhan Jeesus elämän leipä!

Jumala käyttää johdatuksen suoranaista Raamatun sanaa. Raamatun perusteella ylipapit ja lainopettajat tiesivät, mistä Messiaan löytäisi.

Tähti johti tietäjät Jeesuksen luo. Suvereenina maailman hallitsijana Jumala voi käyttää sellaisiakin tapoja, joita pakanat ymmärtävät. Meitä ei kuitenkaan kehoteta etsimään tähdistä sitä, mikä on Raamatusta luettavissa. Jumala johdatti tietäjiä unen kautta.

Loppiaisevankeliumissa mainittu kuningas oli vuonna 4 eKr. kuollut Herodes Suuri, joten ajanlaskumme heittää noin 7–5 vuotta. Herodeksen pojat kampaailivat keskenään vallanperimyksensä, ja isä teloitutti heistä kolme. Hän surmautti myös yhden vaimoistaan. Herodes kuoli hivuttavasti ja tuskallisesti pian Betlehemin lastensurmien jälkeen.

Betlehemin kaupunki sijaitsee noin 10 km:n päässä Jerusalemissa etelään. Se oli myös Daavidin syntymäpaikka ja siten Daavidin kaupunki. Näin se sopi Messiaan eli ”Daavidin pojan” syntymäpaikaksi.

Tässä mainittujen tietäjien on arveltu tulleen Persiasta tai Babyloniasta, jossa Messias-toivo on voinut säilyä juutalaisten vankeuden ajan perintönä.

Johannes Kepler havaitsi joulukuussa 1603 Jupiterin, Saturnuksen ja Kalat sellaisessa asennossa, että ne muodostavat erikoisen loistavan ilmiön. Samantapainen ilmiö oli havaittavissa tiettyinä aikoina seuraavina vuosina. Hän laski, että vastaavat ilmiöt toistuvat n. 800 vuoden välein ja ne olivat sattuneet myös v. 7 eKr. touko-

kuussa, syyskuussa ja joulukuussa. Babyloniasta löydetyt tähtitornien tiedonannot tukevat tätä päätelmää. Jupiter viittasi maailmanhallitsijaan, Saturnus Palestiinaan ja Kalojen tähtikuvio maailman viimeisiin aikoihin. Tämä saattaa hyvinkin olla tietäjien tähti.

Ylipapeilla ja kirjanoppineilla oli oikea oppi Messiaan syntymäpaikasta, mutta he eivät lähteneet Messiaan luokse, vaikka matkaa olisi ollut vain kymmenisen kilometriä. Lopulta oppineiden joukko oli valmis näkemään paljon vaivaa ristiinnaulitukseen Jeesuksen. Tietäjillä ei ollut samaa tietoa, mutta Jumalan antaman valon opastamina he taittoivat pitkän matkan kohdattukseen Messiaan.

Toimimme ylipappien ja lainopettajien tavoin, jos luemme Raamattua vain tietääksemme mielenkiintoisia asioita, mutta emme elääksemme sen mukaan. Jeesusta todella etsivät ovat valmiita kulkemaan vaivalloisenkin tien löytääkseen.

Uskonasioihin liittyy helposti häpeilyä. Siksi ei haluta toisten tietävän omasta kiinnostuksesta. Jeesuksella oli ja on salassa pysytteleviä opetuslapsia.

Herodeskin oli kiinnostunut, mutta lähinnä poliittisista syistä. Hän laskelmoi ja varmisteli asemaansa. Niinpä hän selvitti ajan, jolloin tähti oli ilmestynyt, ja käski ilmoittaa lapsen löytymisestä itselleen.

Herodeksen motiivi oli vallassa pysyminen. Se sai hänet kiinnostumaan Jeesuksesta, mutta ei johtanut häntä Jeesuksen luokse.

Totuudellinen etsiminen vie perille. Kadotukseen joutuvien onnetoman osan syynä on, ”etteivät he ottaneet vastaan rakkautta totuuteen, voidaksensa pelastua” (2. Tess. 2:10 KR 1938). Meillä ei ole luonnostamme rakkautta totuuteen, vaan se tarjotaan meille ulkopuoleltamme. Tämän Jumalan lahjan vastaanottaminen ratkaisee, löydämmekö perille.

Jeesuksen edessä tietäjät kumartuivat maahan asti ja antoivat lahjansa. Lahjat tulevat vasta itsensä antamisen jälkeen.

Eräässä jumalanpalveluksessa on kuulemma kolehtia ennen annettu ihmisille lappuja sitä varten, että he kirjoittaisivat niihin nimensä. Kolehtia kerättäessä ei sitten kerättykään rahaa vaan nuo laput. Tällä tavalla ihmisiä kutsuttiin antamaan itsensä Herralle.

Mika Ebeling

Kasteen lahja

Joh. 1: 29-34

1. sunnuntai loppiaisesta 13.1.

Kasteen sakramentista puhuttaessa ollaan luterilaisen kirkon erityisen aarteen äärellä. Pyhän teemasta avautuu monia ulottuvuuksia.

Tärkein on kasteen lahja Jumalan tapana ottaa ihminen lapsekseen, pelastuksen piiriin. Vanhurskauttaminen tapahtuu Jumalan aktiivisen toiminnan kautta Raamatun sanassa ja sakramenteissa. Kuten jäi Israelin kansalla taakse kaislameren aallot ja Egyptin orjuus, niin jää kasteessa kuoleman ja synnin orjuus. Matka kohti luvattua maata alkaa. Kasteessa vaihtuu ihmisen sukukunta Paholaisen omaisuudesta Jumalan lapseksi.

Kaste kantaa ja antaa. Johannes todistaa väkevästi ja luotettavasti. Hän itse kastoi vedellä, mutta hänen mestarinsa kastaa Pyhällä Hengellä. Tämä sinänsä on jo todiste Kristuksen jumaluudesta. Kukapa muu voisi käyttää Jumalan kolmatta persoonaa tahtonsa mukaan kuin Herra itse?

Jumalan rakkaus ihmistä kohtaan tulee esiin juuri tässä. Johanneksen ennustama Jumalan karitsa tuli ensinnäkin tuomaan pelastuksen ja toiseksi liittämään synnin omat tähän lahjaan. Niin paljon Jumala luoduistaan välittää, että hän haluaa tulla Hengessään asumaan ihmiseen. Tätä tietä hän on liittämässä lastaan siihen autuuteen, jonka hän Pojassaan oli valmistanut.

Jumalan karitsa on termi, jonka latausta ei pysty hetkessä tyhjentämään. Kristus oli kertakaikkinen ja täydellinen uhrikaritsa, joka riitti lunastuksen hinnaksi. Herraa ennen oli tuhansia litroja verta valunut temppeleissä suurena sovituspäivänä lain mukaisesti.

Tämä kaikki oli suurta esikuvaa tulevasta sovituksesta. Ihmisen omistamat uhrieläimet eivät riittäneet sovitukseen. Vasta Jumalan oma Poika oli riittävä, puhdas, viaton uhri. Johannes Kastajan puhe viittaa erityisesti kahteen Vanhan testamentin kohtaan. 2. Moos. 12 kertoo, kuinka karitsan veri esti tuhoa tulemasta Israelin kansan ollessa vielä Egyptin orjuudessa. Toinen kohta on Jes. 53. Johannes tiesi tarkkaan, kuka nyt oli tulossa.

Kuinka suuri onkaan syntivelka, kuinka suuri armo! Kuinka rikas ihminen onkaan kasteen lahjaan

uskoessaan! Miten tärkeää onkaan elämä tuon lahjan antajan yhteydessä!

Kasteella ja morsiusmystiikalla on yhtymäkohtia. Tästä puhuu erityisesti Joh. 3:27–30. Kristillinen kasteteologia pohjaa juutalaiseen avioliittokäsitykseen. Kaste on kihlaus, jonka jälkeen sulhanen menee valmistamaan juhlaa isänsä kotiin. Kun juhlan aika tulee, palaa sulhanen ja noutaa morsiamen hääjuhlaan. Valmistelujen aikana tulee morsiamen pysyä uskollisena ja odottavana. Kun pappi kihlaa lapsen Kristukselle, tämä saa lahjaksi Pyhän Hengen, joka toimii ikään kuin morsiamen ystävänä, jonka tehtävänä on herättää rakkautta sulhasta kohtaan. Morsian ei voi kosia, hän voi ainoastaan kieltäytyä kosinnasta. Seurakunnan ja Kristuksen, morsiamen ja sulhasen suhde alkaa siis kasteesta.

Luterilaisessa teologiassa on ollut tapana korostaa Jumalan toimintaa luomakunnassa. Hän ei ole jäänyt kaukaisuuteen vaan tulee aivan lähelle ihmistä, jopa asumaan häneen. Herra käyttää toiminnassaan meille arkisia aineita kuten vettä, viiniä ja leipää. Kastevesi puhuu siis myös lähelle tulevasta, joka päivä lastaan kantavasta Jumalasta.

Johannes Häkämies
TM, Tampere

Uuden maailman synty

Matt. 19:27-30

3. sunnuntai ennen paastonaikaa 20.1.

Pietari ja muut opetuslapset ovat inhimillisesti katsoen joutuneet tekemään monia uhrauksia seuratessaan Jeesusta. Pietari herääkin kyselymään, mitä hyötyä tästä kaikesta on heille ollut. Ovatko kaikki Jeesuksen seuraajat muka samalla viivalla, vai onko heille, jotka ovat nähneet muita enemmän vaivaa, luvassa myös suurempi hyöty? Antaako suurempi panostus kovemman tuoton?

Päivän evankeliumi liittyy kokonaisuuteen, jossa on puhuttu ensin taivasten valtakunnan eli seurakunnan järjestyksestä (luku 18) ja sitten erityisesti valtakunnan arvojärjestyksestä (19:13–20:28). Tekstissä on (ainakin) kaksi tasoa. Ensin on historiallisten tapahtumien taso,

jossa nuo kaksitoista ovat vielä siinä luulossa, että Jeesuksen kirkkauden valtaistuini on jossain Jerusalemin palatseissa. Uuden maailman synty olisi se aika, jolloin Jeesus kukistaa roomalaiset sortajat ja ulottaa Israelin rajat yhtä kauas kuin Daavid ja Salomo.

Toiseksi on se taso, jolla evankeliumin kokoonpanija, Matteus, on järjestänyt materiaalin- ja jotain tarkoitusta varten. Matteus tietää, että niissä seurakunnissa, joissa evankeliumia luetaan, ei enää odoteta hallintopalatsien rakentamista. Evankeliumin kuulijat on pitkin matkaa vedetty mukaan siihen työhön, jossa Jeesus tuo taivasten valtakuntaa maan päälle. Siksi heille ja meille piiritty kysymys: Palkitaanko joku taivasten valtakunnassa muita avokätisemmin?

Vastauksen antamiseksi on ensin esitettävä toinen kysymys: Mikä on se uuden maailman synnyn aika, jolloin Jeesus istuu kirkkautensa valtaistuimelle? Voisimme vastata, että kyseessä on maailmanloppu ja siitä alkava iankaikkinen elämä, emmekä olisi kovin paljoa väärässä. Kuitenkin risti ja ylösnousemus ovat kaiken keskuksessa. Näissä ratkaisevissa tapahtumissa Jeesus asetetaan taivaalliselle valtaistuimelle. Siksi Luukas viittaakin vastaavassa kohdassa maanpäällisen elämän aikaan: ”Kuka ikinä Jumalan valtakunnan tähden on luopunut kodistaan, vaimostaan tai veljistään, vanhemmistaan tai lapsistaan, hän saa jo tässä ajassa moninkertaisesti takaisin, ja tulevassa maailmassa ikuisen elämän” (Luuk. 18:29–30).

Uuden maailman synnyn voi ajatella siis seuraavasti: Ristiltä meille avautuu jo nyt pääsy uuden maailman kansalaisiksi, ja Jeesuksen palatessa tämä valtakunta tulee kaikkien nähtäväksi. Mutta mitenkäs sitten ne valtaistuimet? Tässä kyse on samasta kuin Jeesuksen lähettäessä kaksitoista apostolia saarnaamaan (luku 10). Valtaistuimet kuvastavat sitä, että apostolien tehtävä on huolehtia seurakunnasta ja hoitaa sitä Sanan saarnalla ja sakramenteilla (luvat 26 ja 28). Tähän tehtävään Jeesus on apostolit kutsunut. Siitä syystä nämä ovat jättäneet vanhan ammattinsa.

Valtaistuimilta hallitseminen kuulostaa kuitenkin inhottavan hierarkkiselta. Siksi pitää kiinnittää huomiota myös laajempaan tekstiyhteyteen, jossa Jeesus sanoo, että suurin on toisten palvelija (20:25–). Apostolisen viran tehtävä on hallita muiden orjana. Siksi Jeesus sanookin monien viimeisten tulevan ensimmäisiksi ja

päinvastoin. Näin hän haluaa korostaa, että puheena ei ole arvojärjestys. Arvossa kaikki ovat samalla viivalla, kuten jatkon vertaus työmiehistä opettaa. On jopa niin, että ensimmäisten on oltava viimeisiä eli hallitsijoiden on oltava kaikkien palvelijoita, siis niitä, jotka joutuvat tekemään raskaimman työn.

Jae 29 puhuu kaikista kristityistä. Se lupaa vainoa kaikille kristityille. Vaino voi aiheuttaa sen, että joutuu luopumaan monista asioista ja ihmisistä. Kuitenkin kirkossa ihmiset saavat monin verroin osakseen sisaruksia, vanhempia, lapsia, koteja ja peltoja. Jumalan perhe hoitaa ahdistettua.

Jeesuksen mukaan hänen nimensä on vaino syy. Jeesuksen nimeen tunnustautuminen aiheutti kärsimystä jo aiemmin apostolien saarnatessa (10:22). Samoin tulisi olemaan jatkossa (24:9). Jeesus on kuitenkin kirkkonsa keskellä taivaallisena kuninkaana, kun ihmiset tulevat yhteen hänen nimeään tunnustaen (18:20). Matteuksen evankeliumissa Jeesuksen nimeen tunnustautuminen kulkee mukana pitkin matkaa. Kuitenkin vasta lopussa lukijalle käy selväksi, mihin nimeen ollaan tunnustautumassa. Kirkkauden kuningas sanoo apostoleilleen: ”Menkää siis ja tehkää kaikki kansat minun opetuslapsikseni, kastamalla heitä Isän ja Pojan ja Pyhän Hengen nimeen ja opettamalla heitä pitämään kaikki, mitä minä olen käskennyt teidän pitää” (Matt. 28:19–20).

Kasteessa meidät liitettiin Kristuksen nimeen eli tehtiin kristityiksi. Siitä alkaa kristityn kirkon perheyhteys, jossa yhdessä tunnustetaan Jeesusta kolmiyhteisen Jumalan toisena persoonana. Siitä alkaa jumalanpalveluselämä, jossa saamme aina ehtoollista ennen laulaa: ”Siunattu olkoon hän, joka tulee Herran nimessä! Hoosianna korkeuksissa!” (Matt. 21:9).

Antti Leinonen

TM, Suomen Evankelis-luterilaisen Opiskelija- ja Koululaislähetysten työntekijä, Oulu

Jumalan ylistäminen

Kynttilänpäivä 27.1.

Luuk. 2:22-33

Kynttilänpäivän evankeliumin painopisteenä on vanhan Simeonin ylistys, kun hän saa kohda-

ta koko maailman Vapahtajan. Se on osa Luukaan evankeliumin Jeesuksen lapsuudesta kertovia tekstejä. Laajempi lapsuutta käsittelevä konteksti käsittää Jeesuksen ympärileikkauksen, Jeesuksen tuomisen temppeleihin runsaan kuukauden ikäisenä, Simeonin ja Jeesuksen kohtaamisen, naisprofeetta Hannan ja Jeesuksen kohtaamisen ja kertomuksen Jeesuksen vierailusta temppeleissä kaksitoistavuotiaana.

Jeesuksen temppeleintiunti on mahdollista nähdä näytöksen asetuksena Simeonin ja Jeesuksen kohtaamiselle. Tekstillä on kuitenkin myös syvällisempi sanoma. Jeesus syntyi Jumalan lain alaiseksi täyttämään sen ja lunastamaan sen alaiset vapaiksi (Gal. 4:4–5). Jeesuksen kohdalla laki täytyi myös hänen lapsuutensa osalta. Hänet ympärileikattiin lain säättämänä aikana (Luuk. 2:21). Noin kuukauden ikäisenä Jeesus tuotiin lain mukaan temppeleihin, ja vanhemmat antoivat Jumalalle uhrin, jolla he lunastivat esikoisensa (4. Moos. 3:45–48).

Vanha Simeon ei ollut paikalla sattumalta. Pyhä Henki oli johdattanut hänet sinne juuri oikeaan aikaan. Raamatussa kuvataan joitakin kertoja, miten Jumalan Henki ohjaa ja puhuu suoraan ihmiselle. Luterilaisina aivan oikein ja raamatullisesti korostamme Jumalan Hengen toimintaa armonvälineissä, mutta ohitamme samalla liian helposti sen Jumalan Hengen toiminnan, jossa hän puhuu suoraan ihmiselle tai johdattaa yksittäistä ihmistä erityisellä tavalla? Olisiko mahdollista avata myös seurakunnassa keskustelua ja pohdintaa siitä, miten ottaa vastaan kolmiyhteisen Jumalan toiminta myös tällaisessa muodossa kuin Simeon Jumalan johdatuksen kohtasi?

Simeon ylistää Jumalaa. Sen keskuksena on evankeliumi. Yksi nykyisen ylistyskulttuurin ongelma on helposti ylistyksen keskittyminen ylistäjään ja hänen tekoihinsa. Todellisen ylistyksen sisällön on kuitenkin aina oltava evankeliumissa. Näin ajateltuna ylistys toimii myös seurakunnan yhteisenä julistuksena, jossa seurakunta yhdessä julistaa Jumalan suuria ja ihmeteltäviä pelastustekoja. Jumalan ylistäminen on edelleen kristityn elämään ja myös seurakunnan jumalanpalvelukseen olennaisesti kuuluva asia. Ylistys on luonnollinen vastaus Jumalan armon ja rakkauden todellisuuteen, joka meille on lahjoitettu Jeesuksessa Kristuksessa.

Simeonin ylistyksen lähtökohtana on Juma-

lan lahjoittaman pelastuksen kuuluminen kaikille kansoille. Simeon näkee pienessä lapsessa hänet, jonka Jumala oli profettojen kautta jo vuosisatojen ajan luvannut saapuvaksi. Pelastus ei ole abstraktinen käsite, vaan pelastus on sidoksissa persoonaan, Jumalan Poikaan Jeesukseen Kristukseen. Yhdistämällä pelastuksen yhteen persoonaan Raamattu rajaa muut mahdollisuudet ihmisiltä pois. Pelastus on tarjolla vain Jumalan Pojassa.

Simeonin ylistys avaa näkökulman myös lähettykseen ja evankeliointiin. Koska pelastus on vain Jumalan Pojassa, on seurakunnan tehtävä julistaa tätä sanomaa sekä lähellä että kaukana. Heti seuraavassa tekstijaksossa kerrotaankin Hannan lähteneen liikkeelle ja kertoneen Pelastajasta kohtaamilleen ihmisille (Luuk. 2:38).

Mikko Tiira

Pastori, Suomen Evankelisluterilaisen Kansanlähetyksen rippikoulu- ja kasvatusasiain sihteeri

Vehnänjyvän tie

Joh. 12:25-33 Laskiaissunnutai 3.2.

Laskiaissunnuntain evankeliumi suuntaa katseen selkeästi kohti pääsiäistä. Johanneksen evankeliumissa jo seuraavassa luvussa ollaan kiirastorstain aterialla. Luku 12 on viimeinen Jeesuksen julkisesta toiminnasta kertova luku. Evankeliumikirjan tekstijakso alkaa keskeltä Jeesuksen puhetta. Sitä edeltävissä jakeissa Jeesus antaa puheelleen merkityskentän, joka viitoittaa jakson ymmärtämistä. Jeesus puhuu kuolemastaan ja sen tuomasta voitosta (Joh. 12:23–24). Hän vertaa itseään vehnänjyvään, jonka täytyy kuolla ennen viljan kypsymistä.

Jeesus asettaa seuraajiansa eteen oman tiensä, elämästä luopumisen tien. Se, joka on valmis luopumaan tästä elämästä, saa itselleen ikuisen elämän. Suomessa pelkkä ajatus kuolemisen Kristuksen tähden tuntuu melko kaukaiselta, mutta samaan aikaan toisaalla maailmassa vainot Kristuksen tähden ovat todellisia ja jopa arkipäiväisiä.

Meitä kiusaa helposti mieltymys muistaa vain tämän ajan ja maailman asioita, kun taas

Jeesus haluaa nostaa katseemme kohti ikuisuutta ja ohjata meitä ajattelemaan elämäämme sen näkökulmasta. Jos Jeesuksen palvelemisen tähden menettä jotakin tässä elämässä, onko se lopulta kovin paljon, kun ajatellaan sitä suhteessa ikuisuuteen? Elämä, jolla palvellaan Jumalaa, ei ole koskaan merkityksetöntä, vaan Jumalaa palvellessa ihminen todella elää siellä, missä hänen kuuluukin olla.

Jeesus tiesi selkeästi tehtävänsä. Kohti pitkää-perjantaita mentäessä tulee evankeliumeissa esiin myös Jeesuksen ahdistus. Samalla hän kuitenkin vapaaehtoisesti suostui toteuttamaan tehtäväänsä. Jeesus jopa rukoilee Isän tahdon tapahtumista, kun hän pyytää Isää kirkastamaan nimensä. Isän nimi kirkastuu juuri pääsiäisen tapahtumissa, ristissä ja ylösnousemuksessa, samassa hetkessä, kun Jeesus itse kirkastetaan (Joh. 12:23). Jeesuksen rukoukseen tulee nopea vastaus. Isä vastaa hänelle suoraan äänenä taivaasta.

Jeesuksen julkisen toiminnan alussa kiusaaja kiusasi Jeesusta autiomaassa. Nyt on aika riisua kiusaaja aseista. Jeesus ei edelleenkään ahdistuksessaan poistu hänelle osoitetulta tieltä. Kiusaajalla ei ole valtaa, vaan hänet syöstään vallasta. Se tapahtuu kuitenkin nimenomaan Jeesuksen kärsimyksessä ja kuolemassa. Jeesuksen voitto on hänen suostumisessaan kärsimään toisten puolesta.

Jeesuksen voitto on myös jokaisen meidän voittomme. Kiusaajan kuiskutellessa omia älyttömyksiään korviimme meillä on pakopaikka Kristuksessa, joka on kestänyt ja voittanut kaikki kiusaukset.

Jakso päättyy huipennukseen. Jeesuksen korrottaminen vetää puoleensa kaikki. Jeesus on puhunut kuolemastaan samalla tavalla jo aikaisemmin Johanneksen evankeliumissa, kun hän keskusteli Nikodemoksen kanssa (Joh. 3.). Hän vertasi itseään pronssikäärmeeseen, joka nostettiin katsottavaksi israelilaisille pelastukseksi Jumalan vihalta ja tuomiolta (4. Moos. 21:9).

Jeesuksen korrottamisesta tulee pelastus kaikille ihmisille. Samalla Jeesuksen risti on tuomioksi niille, jotka jatkavat Jumalan rakkauden vastustamista ja kieltäytyvät ristin tuomasta sovituksista. Paastonajan alku tuo eteen viiltävän todellisuuden pelastuksesta ja kadotuksesta sekä rististä ja ylösnousemuksista, jotka ratkaisevat kaiken.

Mikko Tiira

Aikakauskirja uskon ja ajattelun avuksi. 34. vuosikerta. Ilmestyy kuudesti vuodessa.

Julkaisijat

Suomen Evankelisuterilainen Opiskelija- ja Koululaislähetys ry (OPKO)
Suomen Raamattuopiston Säätiö (SROS)
Suomen teologinen instituutti ry (STI)

Vastaava päätoimittaja 2005–2007

Raimo Mäkelä, raimo.makela@kotiportti.fi
050 910 9058

Toinen päätoimittaja 2005–2007

Lauri Seppänen, lauri.seppanen@opko.fi
(09) 612 9940, 0400 669 539

Toimitussihteeri

Essi Tuomala, essi.tuomala@sro.fi, 040 823 3460

Toimitus 2005–2007

Timo Eskola
timo.eskola@teolinst.fi, (09) 668 9550
Soili Haverinen
soili.haverinen@opko.fi, 050 549 6116
Reijo Huuskonen
reijo.huuskonen@sro.fi, (09) 5123 9153
Esko Murto
esko.murto@helsinki.fi, 044 545 6679
Henrik Perret
henrik.perret@teolinst.fi, puh. 668 9550

Ulkoasun suunnittelu

www.gstj.fi / Teemu Junkkaala

Neuvottelukunta 2005–2007

Puheenjohtaja: Jouko N. Martikainen, (02) 487 8598,
Reijo Arkkila, Leif Erikson, Ruth Franzén, Salli Hakala, Teuvo Huhtinen, Markku Ihonen, Tapani Innanen, Mailis Janatuinen, Pekka Jokiranta, Eero Junkkaala, Timo Junkkaala, Leif Nummela, Markku Ojanen, Olavi Peltola, Sakari Pöyhönen, Keijo Rainerma, Erkki Ranta, Niilo Räsänen, Marko Sjöblom, Jouko Talonen, Jarno Tepora, Olli-Pekka Vainio

Toimituksen osoite

PL 15, 02701 Kauniainen

Kustantaja

Perussanoma Oy

Tilauspalvelu

PL 15, 02701 Kauniainen, (09)5123 9152/
Sirpa Mäkelä, sirpa.makela@sro.fi

Tilauhinnat Suomeen 2008

Opiskelijatilaus 16 €/vuosi, kestotilaus 22 €/vuosi,
määräaikaistilaus 27 €/vuosi, irtonumero 5,50 €

Painotyö

Forssan kirjapaino Oy 2007

Aikakauslehtien liiton jäsen
ISSN 0355-7111

Perusta julkaisee sekä pyydettyjä että tarjottuja kirjoituksia. Ne eivät kuitenkaan ilman muuta ole lehden oma kanta.